

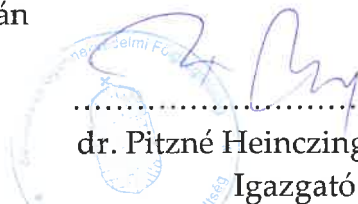
CSEPPKŐ GYERMEKOTTHONI KÖZPONT BUDAPEST
1025 BUDAPEST, CSEPPKŐ UTCA 74.

A CSEPPKŐ GYERMEKOTTHONI KÖZPONT BUDAPEST

I. SZÁMÚ SZAKMAI EGYSÉGÉNEK

SZAKMAI PROGRAMJA
2024.

Jóváhagyva: 2024. ~~október~~ hó ^{25.} napján

.....
dr. Pitzné Heinczinger Mónika
Igazgató
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Pest Vármegyei Kirendeltsége

TARTALOM

I. A Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest bemutatása	3
II. Helyzetelemzés	6
1. Átalakulási tendenciák	7
2. Működési feltételek	7
3. Gyermekösszetétel	11
4. Az intézmény környezete	18
5. Kapcsolatrendszer	20
6. Szakmai célok	21
III. Az I. számú szakmai egység működésének általános feltételei	22
IV. A gyermekotthoni nevelés célja	22
1. Az intézményben folyó nevelés célja	23
2. Alkalmazott módszerek, eljárások	24
3. Feladatok	27
4. Befogadás	27
5. Kiemelt segítő szolgáltatások	29
6. Gyermekotthoni élet megszervezése, napirend	32
7. Egyéni gondozási-nevelési tervek	33
8. Gyermekvédelmi gyámokkal való együttműködés	34
9. A I. számú szakmai egység sajátosságai az intézményen belül	34
10. Minőségbiztosítás	35
11. A gyermekek érdekvédelme	36
V. Záró rendelkezések	37

I. A Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest bemutatása

A Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest *(a továbbiakban: intézmény)* 2016. július 1. napján, 1025 Budapest, Cseppkő utca 74. szám alatti székhellyel alakult meg.

Telephelyeit a Szilágyi Erzsébet Gyermekotthon Budapest (1038 Budapest, Dózsa György utca 44), a Perje Lakásotthon Budapest (1038 Budapest, Perje utca 25/a.), valamint a Szondi István Lakásotthon Budapest (1068 Budapest, Szondi utca 92.) alkotják.

Az intézményben 2016. július 1. napjától 5 szakmai egység került kialakításra, valamint Országos Tehetséggondozó Központtá nyilvánították az intézményt. A 2020. január 1. napjától az intézmény fenntartója a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Pest Vármegyei Kirendeltsége.

Az intézmény székhelyén a Cseppkő Gyermekotthon *(a továbbiakban: a gyermekotthon)* 1964. évben kezdte meg működését, Budán a II. kerületben, egy 10 holdas területen. Magyarországon elsőként az intézmény székhelye volt az, amit kifejezetten gyermekotthoni célra terveztek, építettek.

A gyermekotthon működése folyamán a pedagógiai munkájában jól tudta hasznosítani az építészeti és környezeti adottságait. Szakmai munkájára mindig a megújulás, valamint a gyermekek érdekeit szolgáló működtetés volt a jellemző.

Az 1960-as években az állami gyermekvédelem a gyermekvárosokat alakított ki, valamint a gyermekeket gyakran régi kastélyokban, vidéki kúriákban helyezte el. Ebben az időben a Cseppkő Gyermekotthon korszerű intézménynek számított, az intézmény viszonylag kis létszámmal (320 fő) alakult.

Az intézmény újszerűségéhez tartozott, hogy már ekkor kis csoportokban (20 fős) élhettek a gyermekek. A csoportokat életkor szerint differenciálták, melynek következtében 3 különböző egység alakult ki: az óvodások (3 éves kortól 7 éves korig), iskolások (8 éves kortól 14 éves korig), valamint az úgynevezett „ifik” (15 éves kortól 18 éves korig).

Az első két korcsoport koedukáltan működött, az „ifiknél” volt megfigyelhető a külön lány és a külön fiú csoportok szervezése. A csoportok szerinti bontás nemcsak a gyermekek számára adta meg az integrációs lehetőséget, hanem a felnőtt dolgozók számára is ideálisabb környezetet biztosított a hasonló korú gyermekek egyazon csoportban történő neveléséhez, róluk való gondoskodáshoz. Már akkoriban törekedtek a gyermekotthon dolgozói arra, hogy a testvéreket egy csoportban helyezték el.

Az intézmény székhelye fél évszázados fennállása alatt számos pedagógiai reform bevezetését valósította meg. Ennek első megjelenése volt a belső-intézményi iskola megszüntetése az 1968. évben, melynek elsődleges célja az integráció volt, ami azt jelentette, hogy az intézményben élő gyermekeket a nem állami gondoskodásban élő társaikkal szerették volna szocializálni az iskolákban.

Ezt követte az 1982. évben a korhatár kiszélesítése, majd az 1988. évben az életkor és nem szerinti vegyes csoportok létrehozása.

Az 1980-as évekre igény és szükséglet mutatkozott a 18. életévüket betöltött fiatalokról való intézményi szintű gondoskodásra. Fontos megjegyezni, hogy ekkor még utógondozói feladatokat ellátó nevelői státusz, utógondozói ellátás nem került szabályozásra, kialakításra. A fiatalok vagy visszamentek a szüleikhez, vagy patronáló személyek/családok segítették őket. Korát megelőzve, 1990. évben megkezdte működését az intézmény székhelyén a három szintes Garzonház (utógondozó otthon), amely – az Alapító Okirat szerint - önjogúvá vált gondozottak utógondozói ellátását biztosítja napjainkig.

Az 1990-es évek elején az intézmény székhelye két kihelyezett csoportot alakított ki: a Budapest, VI. kerületében található Szondi utcában, az Önkormányzattól bérelt lakásban, mely 10 gyermek és 3 felnőtt elhelyezését biztosította, valamint Béren egy családi házban két nevelőszülő nevelt 10 fiatalt. Ekkor alakult meg az intézmény nevelőszülői hálózata, mely 2021. évben egyházi fenntartó részére átadásra került. Az intézmény székhelyén a 2004. év hozta a legtöbb változást, tekintettel arra, hogy a korosztályok szerinti 3 csoportot át kellett szervezni, három szakmai egység kialakításának céljából. Az intézmény székhelyének létszáma 120 fő lett, mely három, 40 fős egységben került kialakításra. A csoportok életkor szerinti bontása megszűnt. A testvérek egy csoportban való elhelyezése továbbra is elhelyezési szempont maradt. A szakmai egységek négy 10 fős csoporttal kezdték meg a működésüket, élére otthonvezetők kerültek, akik 2006. évtől kezdődően gyámi feladatokat is elláttak 2014. december 31. napjáig. Ezzel egy időben az intézmény székhelyén megalapításra került a belső óvoda. Az óvoda az elkötelezett, kiváló szakembergárdájának köszönhetően a fővárosi gyermekvédelmi gondoskodásban élő 3-6 éves kiskorúakat az életkori sajátosságaiknak megfelelő nevelésben, fejlesztésben részesítette. Biztosította a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációját. A 2012. év végéig az óvoda az intézmény székhelyén működő gyermekotthonhoz tartozott.

Jelenleg az intézmény székhelyén 8 házban, 12 csoportban, összesen 120 kiskorú gyermek él. A szakmai egységekben az átlagos szükségletű gyermekekkel együtt integráltan elhelyezhetőek a különleges és speciális szükségletű gyermekek. A csoportokban az utógondozói ellátást igénybe vevő fiatal felnőttek fogadására is lehetőség van. A gyermekotthoni szakmai egységek létrehozásával a családi nevelés továbbfejlődött. A pavilonok (házak) parkos, fás, ligetes kertben helyezkednek el. A kertben játszótérek kerültek kialakításra. A pavilonokban 1, 2 és 3 ágyas szobák találhatóak, nappali, étkező, konyha, mosdók, zuhanyzók, WC helyiségek nyújtanak teljes komfortot. A testvérek egy otthonban, lehetőség szerint egy csoportban kerülnek elhelyezésre. Olyan szabadidős programok kerülnek megszervezésre a gyermekek számára, amelyek más gyermekotthonban élő gyermekekkel való kapcsolattartásra is lehetőséget adnak. A gyermekek több mint 20 általános iskolába és középiskolába járnak, melyek kognitív képességeikhez és fejlesztésükhöz a legmegfelelőbbek.

Pszichológusok, fejlesztő pedagógusok és gyógypedagógusok segítik őket a felzárkóztatásban. Az intézmény házirendje ad keretet a gondozottak számára, amelynek maradéktalan megvalósulását a gyermekotthonban működő Érdekképviseleti Fórum, valamint a Gyermekönkormányzat garantálja.

Az intézmény több évtizedes múltja során kialakult tradicionális szokások és a hagyományá váló ünnepek biztos háttérrel jelentenek a gyermekotthon folyamatos szakmai megújulásának, valamint a „cseppkő” identitás megerősítésének.

A Szilágyi Erzsébet Gyermekotthon Budapest (a továbbiakban: gyermekotthon) az új épületegyüttes átadásáig (1998. augusztusáig) a Budapest, XII. kerületében található Szarvas Gábor út 55. szám alatt működött, melyet az 1926. évtől az Angolkisasszonyok katolikus szerzetesrend működtetett. Az 1951. évtől a Fővárosi Általános Leányiskola, majd a Koltói Anna Leányotthon Iskolai Tagozata működött az épületben. Az 1957. évben a Szilágyi Erzsébet Nevelőintézet nevet vette fel. Az 1958. évig rendkívül zsúfolt körülmények között 160-170 állami gondozott és beutalt fővárosi gyermek került az épületben elhelyezésre. Az 1968. évtől a speciális otthonná minősített intézményben nehezen nevelhető, beilleszkedési zavarokkal küzdő 11-16 éves lányok ellátását biztosították. A gyermekotthon zárt körülmények között „szervezett körülményekhez való alkalmazkodás útján biztosította a gyermekek átnevelését”. A szervezett életrend keretében kötelező napirend szerint munka és kulturális foglalkozások, valamint korrekciós nevelés, alkotás folyt. Az 1989. évtől az 1993. évig a Zugligeti Egyházközség és a Fővárosi Tanács közösen üzemeltette a gyermekotthont. Az új szakmai koncepció értelmében a férőhelyek számát 70 főre csökkentették, megszüntették a zárt csoportokat. Az 1992. évben hozott tárcaközi döntés eredményeként az épület az 1998. évben (az új otthon átadását követően) visszakerült az egyház használatába. Eközben megkezdtek az önálló csoportgazdálkodásra épülő forma kialakítását, valamint az új épület tervezését, kivitelezését. Ennek pénzügyi fedezetét Magyarország Kormánya által - erre a célra biztosított támogatás mellett - a Fővárosi Önkormányzat biztosította. Az 1998. év nyarán átadott új épületegyüttes kialakításánál már lehetőség nyílt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: gyvt.) előírásainak figyelembevételére, melynek következtében a 4x10 fő elhelyezésére alkalmas gyermekotthoni csoport mellett további 8 fő gondozására megfelelő lakrész és két garzonlakás állhatott az ellátás szolgálatában. A főépületben kaptak helyet az irodák, az iskola és a pszichológiai ambulancia.

Későbbiekben még két telephellyel bővült az intézmény: a 2000. évben a Szondi utca 92. szám alatt, utógondozói ellátottak részére „kiléptető lakással”, valamint a 2001. évben a Perje út 25/a szám alatti speciális szükségletű gyermekek számára lakásotthonnal.

Az intézmény székhelyének és telephelyeinek történeti áttekintése, valamint a szakmai egységek Szakmai Programja is tükrözi az intézmény gazdag szakmai kultúráját, a rendkívül széles módszer- és program kínálatát, valamint a szakmai- és támogatói rendszerét.

Az intézmény minden esetben nyitottságot mutat a gyermekvédelmi szakellátás aktuális, társadalmi problémáinak kezelésében és nyitott a szakmai fejlesztésekből adódó feladatok vállalására.

2. Az alapítás, az alaptevékenység

Az alapító okirat kelte: 2023. március 7.

Az alapító okirat száma: A-468-1/2023

Az alapítás időpontja: 2016. július 1.

Alaptevékenysége:

- Gondozási helyein a beutaló szerve által ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve a gyámhatóság által nevelésbe vett kiskorúak jogszabályban előírtak szerinti otthont nyújtó ellátása.
- Különleges ellátás biztosítása a tartósan beteg, fogyatékos, valamint a 3 éven aluli gyermekek számára.
- Speciális ellátás biztosítása a súlyos pszichés, tartósan beteg vagy súlyos disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő, valamint a kettős szükségletű gyermekek számára.
- Ideiglenes gondozás biztosítása azon gyermekek számára, akik lakóhelyükről önkényesen távoztak el, így ellátás és felügyelet nélkül maradtak.
- A gyermekvédelmi szakellátásban nagykorúvá vált fiatal felnőttek számára a gyámhatóság által elrendelt utógondozói ellátás biztosítása, szükség esetén az intézményben utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekének befogadása, az intézményben utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekének átmeneti gondozása, külső férőhelyek működtetése.
- A gyámhatóság által elrendelt utógondozás biztosítása.

II. Helyzetelemzés

Az intézmény székhelyén I., II., és III. szakmai egységei külön gondozási helynek minősülő, önálló szakmai egységek. Otthont nyújtó gyermekvédelmi szakellátási feladatokat látnak el a kiskorú, ideiglenesen elhelyezettek, és nevelésbe vett gyermekek esetében, beleértve a különleges és átlagos ellátási igényű gondozottakat, utógondozói ellátást igénybe vevő fiatal felnőtteket.

Az intézményben nagykorúvá vált fiatalok számára egyéni utógondozói ellátási szerződés szerint és nevelőjükkel (aki utógondozói feladatokat is ellát) együttműködve történik az utógondozói ellátás.

Az intézménybe a gyermekek befogadása folyamatos, a bekerültek között egyre magasabb számban jelennek meg a 10 év feletti korosztály, a különleges ellátásra jogosultak, valamint a több fős testvérpárok. Igényként jelenik meg a szükséglet közeli ellátás elvének megvalósítása. A nevelésbe vett gyermekek között évről évre magasabb a súlyos problémákkal küzdő gyermekek száma, akik jellemzően 12 éves kor felett kerülnek a szakellátás rendszerébe. Kihívást jelent a 12-18 éves korosztály beilleszkedési, magatartási, szocializációs problémáinak kezelése. A történeti áttekintésében bemutatásra került, hogy az intézmény szolgáltatásai több esetben megelőzték a korukat, de mindenekelőtt a társadalmi válaszára törekedés jellemezte a működést. Egy intézményen belül azonos a szakmai protokoll, az életszemlélet, a gyermekek számára az átjárhatóság széleskörűen biztosított.

Az intézményi komplexitás lehetőséget nyújt arra, hogy a gyermek státuszában bekövetkező változások miatt, mint például a pozitív vagy a negatív magatartási, mentális, pszichés minőségi átalakulásnál, vagy az életkori szakaszváltásnál az intézmény elhagyása nélkül kerüljön a számára leginkább megfelelő ellátási típusba.

Fontos megjegyezni, hogy ebben a formában a testvérek együttes gyermekotthoni elhelyezése nem törik meg a gyermek szükséglet változásával.

Az intézmény székhelyén szakmai egységenként 4 csoportban összesen 40 gyermek (gyermekotthoni szinten 12 csoportban 120 gyermek) életkor és nem szerinti koedukált elhelyezése valósul meg. A különleges ellátást igénylő gyermekek részére az otthont nyújtó ellátást, gondozást és a nevelést integráltan biztosítja az intézmény.

A szakmai egységeket a szakmai egységvezető irányítja. Minden csoportban 1 fő csoportvezető nevelő, 1 fő nevelő és 3 fő gyermekvédelmi asszisztens/gyermekfelügyelő látja el az adott csoport nevelési feladatait. Az intézményben pszichológusok, fejlesztő pedagógusok gyermekvédelmi ügyintézők vagy növendékügyi előadók a jogszabályokban előírtaknak megfelelő létszámban és szakképesítéssel dolgoznak és segítik a gyermekotthon munkáját.

1. Átalakulási tendenciák

1.1. Tartalmi

Az intézmény közel 50 éves szakmai életére az újítás, jobbítás, a jogi környezet változását megelőző munkaszervezés jellemző. A koedukált, széles korhatárú csoportszervezés, a testvérek együtt nevelése már több évtizede természetes életforma. A „Garzonház” az intézmény kezdeményezésére létesült és működik. A gyermekek külső iskolába járatása, a tehetséggondozás, a felzárkóztatás a szabadidő megszervezése, a pályaválasztás tudatos segítése, a műhelyek létrehozása olyan szakmai tőkét teremtettek, amelyek biztos segítők a jövőbeli feladatok ellátásának. A modern társadalmakban felértékelődik az intézményes nevelés felelőssége. A megváltozott társadalmi viszonyok következtében a gyermekvédelmi szakellátásnak is megnő a szerepe és kibővülnek a feladatai.

A fővárosi gyermekvédelmi szakellátó rendszer integrációja 2016. július 1. napjától valósult meg, melynek következtében a Cseppkő Gyermekotthon és a Szilágyi Erzsébet Gyermekotthon a továbbiakban Cseppkő Gyermekotthoni Központ néven működött tovább a 2023. évi névváltoztatásig, amikortól az intézmény neve: Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest. Az integrált intézmény székhelye továbbra is a 1025 Budapest, Cseppkő u. 74.

2. Működési feltételek

2.1. Személyi feltételek

2.1.1. Munkatársak

A gyermekotthon otthonszintű munkatársai:

- Igazgató;
- Általános igazgatóhelyettes
- Szakmai igazgatóhelyettes;
- Gazdasági koordinátor;
- Mentálhigiénias team vezető;
- OTK (Országos Tehetség gondozó Központ) vezető;
- Tehetséggondozást segítő munkatárs;
- Pszichológus;
- Fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus;
- Nevelő (család gondozói feladatok ellátása);
- Növendékügyi előadó;
- Gyermekvédelmi ügyintéző;
- Gazdasági ügyintéző.

A szakmai egységek munkatársai (egységenként):

- Szakmai Egységvezető;
- Csoportvezető nevelő;
- Nevelő;
- Gyermekvédelmi asszisztens/gyermekfelügyelő.

A szakmai egység szakellátói létszáma, az alkalmazottak képzése megfelel a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) sz. NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) előírásainak, valamint a szakellátóknak meg kell felelniük a Gyvt. „Foglalkoztatási tilalom a gyermeki jogok védelme érdekében” és „A gyermekvédelmi intézményekben foglalkoztatott személyek alkalmassági vizsgálata” fejezeteiben (Gyvt. 10/A. § - 10/I. §) foglalt feltételeknek.

A dolgozók közül többen évtizedek óta erősítik az intézmény munkavállalói csapatát, szakmai hozzáértésüket, motivációjukat bizonyítja az évek során megszerzett sokféle szakképzettség (gyakran több diplomával is rendelkeznek), valamint neveltjeik helytállása a tanulásban, munkában, az önálló életben.

Az új szakmai kihívásokat követte a szakmai egység szakemberei a gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, szakpszichológus, addiktológus, fejlesztő pedagógus, terapeuta szakképzésekre mutatnak leginkább érdeklődést.

Az intézmény szakemberei minden olyan felnőttképzésben/továbbképzésben szívesen vesznek részt, mely speciális ismereteket ad át a speciális feladatok ellátásához. Az élethosszig tartó tanulás (LLL: Life Long Learning) szemlélete jellemzi az intézmény elkötelezett kollektíváját.

2.1.2. Új munkatársak felvétele

Az új dolgozók bevezetésére, beilleszkedésére, motivációjának kiteljesítésére és munkájának fejlesztésére minden munkavállaló nagy figyelmet fordít. Az új kolléga

megérkezésekor az intézmény által összeállított „bemutató” füzetet megkapja ismeretszerzés céljából. Belépésekor a Szakmai Egységvezető bemutatja a saját szakmai egységét, a 2015. évben felállt Minőség Team tagjai pedig az intézményt (növendékügy, betegszoba, gazdasági iroda, szakmai egységek, szabadidős tevékenységek termeit, Garzonház, konyha) és közben ismerkednek a dolgozókkal és a gyermekekkel egyaránt.

Attól függően, hogy milyen munkakört tölt be a későbbiekben, a Minőség Team tagjai közül kerül kiválasztásra egy mentort részére, aki mellett 3 napig tapasztalatokat és információkat gyűjthet. Ezt követően kezdi el az önálló munkát, a mentor felügyelete mellett.

Egy hónapon belül megtörténik az első konzultáció, melyen részt vesz az új kolléga, a mentor és a Szakmai Egységvezető. A megbeszélés tárgya: a munkaköri leírásnak megfelelő munkavégzés; kollégákkal, gyermekekkel való kapcsolata; esetlegesen felmerülő problémák átbeszélése, azok megoldása. Átbeszélésre kerül, hogy a munkájával kapcsolatban vannak-e újító gondolatai, plusz feladatok a csoporton/otthonon belül, melyeket szívesen megvalósítana. Munkájához kötelező adminisztráció vezetésének átbeszélése.

Az ezt követő négy hónap alatt, amikor szükséges, konzultálási lehetőség kerül biztosításra a munkavállaló részére, de alapelv, hogy a mentor egyre nagyobb teret ad az önálló munkavégzésnek, ami további kérdéseket, problémákat indukálhat, ezekre választ, segítséget kap. Részt vesz a munkavállaló csoport/otthon/nevelőtestületi értekezletein.

A próbaidő végére döntés születik mind az új kolléga részéről, mind a Szakmai Egység vezetője részéről (az Igazgató egyetértésével), hogy munkaszerződése véglegesítésre vagy próbaidő alatti megszüntetésre kerül.

2.1.3 Szabadidő szervezése

A szabadidős tevékenységet szervező, vezető kollégák szakterületüket magas szinten művelik. A foglalkozások alkalmával olyan ismeretekre tesznek szert a gyerekekről, amelyeket a nevelők, pszichológusok, más szakemberek is hasznosítanak. A fejlesztő csoport munkatársai hatékonyan segítik a gyermekek szakszerű ellátását.

A szakmai és csoportmegbeszélések összehangolják a munkát és kiindulási tapasztalatot adnak a szakmai egységek szakmai munkájának koordinálásához, fejlesztéséhez.

A nevelővel (aki utógondozói feladatokat is ellát) való konzultálás a csoportmegbeszéléseken a nevelés eredményességéről, hiányosságairól adnak visszajelzést, ugyanakkor a leendő utógondozói ellátást igénybe vevő fiatalokat is megismerik a kollégák. Pszichológusok, fejlesztő-pedagógusok elkötelezettsége, speciális szaktudása, tapasztalata olyan pozitív érték, amely a jövőben is eredményesen egészíti ki a nevelők és gyermekfelügyelők/asszisztensek által végzett, magas színvonalú szakmai munkát.

Az intézményben létrehozásra került egy e-sport terem, melynek célja, hogy a gyermekek egy szakosztály részeként készülhessenek e-sport eseményekre, versenyekre.

Az intézmény biztosítja a biztonságos internet- és médiahasználat elsajátításához szükséges nevelést, oktatást, képzést, tekintettel arra, hogy a gyermeknek joga van ahhoz, hogy tudatos és felelősségteljes internet- valamint médiahasználatot (ideértve a zaklatás internetes formáival szemben hatékony fellépést) biztosító nevelésben, oktatásban és képzésben részesüljön. A gyermek kötelessége a véleménynyilvánítás szabadságához való jogának gyakorlása során tiszteletben tartani a többi gyermek emberi méltóságát.

2.1.4 Családgondozás

A családgondozói munkakört ellátó nevelő feladatai:

- Előmozdítja a családi kapcsolatok létrejöttét, fennmaradását és megerősítését, azaz a családot „gondozni” – az alapellátás családgondozójával együttműködve.
- A tevékenysége során segítse a gyermek és vér szerinti családja kapcsolatának fennmaradását, valamint diszfunkció esetén annak megoldására alternatívát kínáljon.
- Támogassa a szülőket szülői szerepeik megerősödésében, ehhez az alapellátás szakmai segítségét – szükség esetén – szervezze meg.
- Tevékenysége terjedjen ki az örökbe adhatóvá vált gyermek örökbefogadó családba, valamint gyermekotthonból nevelőszülői családba történő átgondozására. Ehhez tárja fel a lehetőségeket, keressen partnereket.

2.2. Tárgyi feltételek

Az intézmény székhelye a II. kerületben, Budapest kiemelt kertvárosi lakónegyedében található a Kapy út és Törökvészi út kereszteződésében. A 11-es és 29-es busz gyors közlekedést biztosít, mind a belváros, mind az iskolák eléréséhez. A környezeti infrastruktúra, bevásárlási és kulturális, rekreációs lehetőségek egyaránt könnyen és gyorsan elérhetőek. A környezet jó közlekedéssel, jó infrastruktúrával rendelkezik.

A csoportok az intézmény 10 hektárnyi parkjában lévő, összesen 4 kétszintes és 4 egyszintes épületében működnek. Az épületekben a Gyvt. előírányzatának megfelelően átalakított és berendezett lakások találhatóak.

Csoportonként 1-2-3 személyes hálószobák, nappali, étkező, konyha, nemenkénti fürdő, WC, nevelői szoba és fürdő biztosítja a rendezett és nyugodt életvitelt a különböző korú és nemű gyermekek, illetve testvérsorok számára. A bútorzat, konyhafelszerelés lehetővé teszi a gyermekek személyes használatú tárgyainak, ruházatának elkülönített tárolását, a kulturált, családias együttélést. Az átalakítást követően 200-300 m² lett egy csoport élettere. Ebből a hálószobák 70-80 m²-t tesznek ki, amely lehetőség ad a gyermeknek „elvonulására” és a négy szemközti

beszélgetésre. A lakószobákban vagy a nappaliban kényelmesen tanulhatnak, pihenhetnek. A konyhát a gyermekek a nap bármely szakában használhatják, itt önállóan vagy felügyelettel süthetnek, főzhetnek. Az önálló életre nevelés szemlélete fontos szerepet játszik a gyermekek életébe, hétvégén a csoportban dolgozó felnőttek segítségével közösen készítik el az ebédet. Minden csoport rendelkezik TV készülékkel, Hi-Fi készülékkel, egy vagy több számítógéppel (internet hozzáféréssel), automata mosógéppel, mikrohullámú sütővel.

A berendezések a kényelmet, praktikusságot, otthonosságot szolgálják, kerülve a luxust, mintát adva a további életükben is megteremthető körülményekhez. Minden csoportban zárható, felszerelt nevelői szoba található. A csoportok lakóterén kívül, külön szobákban tarthatja a terápiás foglalkozásokat a pszichológus és a fejlesztőpedagógus.

2.3. Anyagi ellátottság

A Fenntartó az éves költségvetés alapján biztosítja a kiskorúak számára a teljes körű ellátáshoz, illetve a fiatal felnőttek szükség szerinti ellátásához szükséges pénzeszközöket.

A lakóterek otthonosságának biztosítása, a természetes amortizáció ellentételezése csak a rendelkezésre álló, szűkös anyagi lehetőségek függvényében valósítható meg. Az intézmény vezetése és kollégái elkötelezettek abban, hogy a fenti pénzeszközöket megszerzett támogatásokkal, adományokkal, pályázati forrásokkal egészítsék ki, biztosítván a még magasabb ellátási színvonalat.

3. Gyermekösszetétel

Az intézmény székhelyén a 3-18 éves kiskorú gyermekek, valamint utógondozói ellátást igénybe vevő fiatal felnőttek nevelkednek. A gyermekotthon szakmai egységeiben ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve nevelésbe vett különleges ellátásra jogosult kiskorúak integrált különleges ellátása történik csoport keretben.

Szakellátásba kerülésük, életük bármely szakaszában lehetséges, de itt tartózkodásuk időtartama a mindenkori körülményeiktől függ (hazagondozás, nevelőszülőhöz kerülés). Szakellátásba kerülésük okaként a veszélyeztetettség minden típusa megtalálható, ennek következményeként testi- és személyiségfejlődésük eltérő.

3.1. Pszichés megsegítés

A javasolt pszichiátriai gondozás vagy/és pszichoterápia fő okai:

- Alkalmazkodási zavar (F40.20);
- Enyhe mentális retardáció, markáns viselkedésromlással (F70.1);
- A beszéd és a nyelv fejlődésének nem meghatározott zavara (F80.9);
- Meghatározott olvasási zavar (dyslexia) (F81.0);
- Az írás zavar (dysgraphia) (F81.1);
- Az aritmetikai készségek zavara (dyscalculia) (F81.2);
- Az iskolai készségek kevert zavara (F 81.3);
- Az aktivitás és a figyelem zavarai (F 90.0);

- Nem organikus enuresis (F98.0);
- Nem organikus encopresis (F98.1);
- Egyéb gyermekkori emocionális zavar (F93.8).

Leggyakoribb beutalási okok:

- a szülők alkoholizmusa,
- valamelyik szülő büntetés-végrehajtó intézménybe kerülése,
- súlyos higiénés elhanyagolás,
- súlyos gyermekbántalmazás,
- a gyermek csavargása és tartós iskolakerülés,
- a család egyéb szociális veszélyeztetettsége.

Személyiségállapotukat nézve egyre több neurotikus és alul szocializált, illetve antiszociális jegyeket hordozó, valamint súlyos személyiség- és magatartászavart mutató, szenvedélybeteg gyermek kerül az intézménybe.

A különböző pszichoaktív szerek elterjedése

A súlyos pszichés, disszociális tüneteket, pszichoaktív szerhasználat háttérében minden esetben a személyiségfejlődés elakadása, személyiségzavar, krónikus pszichés mechanizmusok húzódnak meg. Ebből adódóan a deviáns viselkedésformákban megnyilvánuló pszichés diszpozíciók befolyásolásának eszközeit közvetetten terápiás hatású beavatkozások, közvetlenül konkrét terápiás kezelésmódok alkalmazása jelentheti.

A gyermekbántalmazási esetek és rendkívüli események kezelése

Az intézménynek a rendkívüli események, valamint a gyermekbántalmazási esetek tekintetében a szociális és gyermekvédelmi intézményekben bekövetkező rendkívüli eseményekkel és gyermekbántalmazási esetekkel kapcsolatos intézkedésekről és a jelentéstétel rendjéről szóló **mindenkori SZGYF szabályzatban**, az ehhez kapcsolódó hatályban lévő intézményvezetői utasítás(ok)ban, valamint „A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan”, illetve annak módosításában foglaltak szerint kötelező eljárnia. Az intézmény dolgozói a gondozott gyermek veszélyeztetettsége esetén kötelesek jelzéssel élni, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény a 17. §-a alapján eljárni. Az intézmény foglalkoztatottjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál közvetlenül, vagy a szakmai vezetőn/intézményvezetőn keresztül. A közvetlenül küldött jelzésről a szakmai vezetőt, intézményvezetőt egyidejűleg tájékoztatni kell, az

gyermekbántalmazások jelzésének protokollja és az intézmény belső szabályzatának megfelelően.

A foglalkoztatottak kötelesek közvetlenül, vagy a szakmai vezetőn, intézményvezetőn keresztül hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek ön maga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. A közvetlenül küldött jelzésről a szakmai vezetőt, intézményvezetőt egyidejűleg tájékoztatni kell, az gyermekbántalmazások jelzésének protokollja és az intézmény belső szabályzatának megfelelően.

- ⇒ Ha az intézmény foglalkoztatottja jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság – jelzésre vagy hivatalból – értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségre vonás megindítására. A gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén a gyámhatóság büntetőeljárást kezdeményez.
- ⇒ Ha az intézmény foglalkoztatottja, illetve vezetője kiemelt veszélyeztető okra utaló körülményt észlel, és haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül nem tesz eleget jelzési vagy kezdeményezési kötelezettségének, vagy nem tesz feljelentést, büntetőjogi felelősségre vonásának van helye.
- ⇒ Ha az intézmény foglalkoztatottja a jelzési vagy kezdeményezési kötelezettséget nem közvetlenül, hanem a szerv vezetője, vagy arra kijelölt személy útján gyakorolja, kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmény észlelése esetén haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül köteles azt a szerv vezetőjénél vagy a kijelölt személynél kezdeményezni. A szerv vezetője vagy az arra kijelölt személy a kezdeményezést követő három munkanapon belül teljesíti a jelzési, feljelentési kötelezettséget, amelynek elmulasztása büntetőjogi felelősségre vonással jár.

Kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmények

- ⇒ a gyermek szexuális bántalmazására utaló körülmények közül,
 - a gyermek testnyílásainak nem baleseti eredetű, külső behatás okozta sérülése,
 - a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermek várandóssága, ideértve azt az esetet is, amikor a tizennegyedik életévét betöltött várandós gyermek esetében megállapítható, hogy a születendő gyermek fogantatására a tizennegyedik életév betöltése előtt került sor,
 - ha a gyermek vagy közeli hozzátartozója tizennyolcadik életévét betöltött személy által elkövetett szexuális abúzusról számol be,
- ⇒ a gyermek fizikai bántalmazására utaló körülmények közül a nem baleseti eredetű, az érintettek által elmondottakkal nem összeegyeztethető eredetű, külső behatás okozta
 - súlyos sérülés,

- többszörös, különböző időben keletkezett, a gyógyulás különböző stádiumait mutató sérülés,
- többszörös törések egyidejű jelenléte,
- ⇒ a gyermek súlyos elhanyagolására utaló körülmények közül,
 - ha a gyermek törvényes képviselője kifejezetten megtagadja az együttműködést az egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatóval,
 - kötelező védőoltás beadásának megtagadása,
 - a gyermek súlyos fokú alultápláltsága, illetve a harmadik életévét be nem töltött gyermek esetében a gyermek egészségét veszélyeztető ellátatlansága,

a gyermek által megkísérelt öngyilkosság, ha a gyermek még nem részesül egészségügyi ellátásban, gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, illetve pszichés megsegítésben.

3.2. Különleges ellátás

Fejlesztések, korrekciók és terápiák

Alapelvek:

- A gyermek gyengeségeit és erősségeit felmérő és átfogó vizsgálat.
- Tisztázni kell, hogy hogyan szükséges/lehetséges a gyermekben segíteni, elvárások és álláspont kialakítása.
- Elvárásoknak a gyermek képességeihez, adottságaihoz szükséges igazodniuk.

Túl nagy vagy kicsi elvárásokat sem szabad támasztani a gyermekkel szemben. Fennálló betegség esetén elengedhetetlen, hogy mind a gyermeknek, mind az őket nevelő felnőtteknek a pszichológus, a pszichiáter gondosan elmagyarázza a betegség természetét. Magyarázzuk el neki, hogy az emberek különbözőek, de mindenkinek van jó tulajdonsága. Emeljük ki, melyek azok a területek, ahol eredményesebb, mint a többiek, mutassunk rá a különleges képességeire. Elmondhatjuk neki a saját nehézségeinket, majd elmondhatja ő is, hogy neki mik okoznak gondot. Biztassuk a nehézségek leküzdésére, nem szabad abban a hitben hagynunk a gyermeket, hogy ezek a gondok számára megoldhatatlanok. Érdemes egyszerre csak egy dolgot csinálni, elérhető, reális célokat kitűzni. Fontos, hogy eleinte nem távlati célokat kell megfogalmazni, hanem rövid távú, konkrét célokat. A különleges ellátást igénylő gyermekek esetén fontos a mindennapos tevékenységek és életvezetés megtanítása, hogy a gyermek a későbbiekben, felnőttként minél teljesebb, önállóbb életet élhessen. Fontos a megfelelő szakma kiválasztása, amiben személyisége kiteljesedhet, valamint a pályaválasztási tanácsadásra való lehetőség biztosítása. Kiemelt figyelmet érdemel az iskolákkal való szoros kapcsolattartás, együttműködés. Általános iskola vagy szakmunkásképző esetében azt a szemléletet szükséges kialakítani, hogy a nevelő a tanárokat és egyéb szakembereket a gyermek tanulmányi fejlődéséért küzdő csapat tagjának tekintse. A csapat minden tagja ugyanazért a célért küzd, nevezetesen a gyermek tanulmányi előmeneteléért. Ennek az alapja, hogy a nevelő és a csapat többi tagja rendszeresen kommunikáljon egymással, valamint azonos nevelési elvek szerint végezzék a munkájukat.

A különleges ellátású gyermekek esetében hangsúlyosan fontos a szexuális felvilágosítás és a drog prevenció alkalmazása, hiszen ők élethelyzetükből, problémájukból adódóan sokkal kiszolgáltatottabbak ezen visszaélések esetében. Segítésük, fejlesztésük érdekében az intézmény állatterápiás foglalkozáson való részvétel lehetőségét biztosítja. A pszichológusok, fejlesztő pedagógusok módszer specifikus továbbképzéseken (családterápia, pszichoterápia, kognitív- és viselkedésterápia, relaxáció- és szimbólumterápia, mozgás- és táncterápia) vesznek részt.

3.3. Speciális szükségletű gyermekek ellátása

A szakmai egység az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Gyermekvédelmi Szakértői Bizottsága által készített szakvélemény alapján a Gyvt 53. § által meghatározott tüneteket mutató nevelésbe vett gyermekek számára integrált formában speciális ellátást biztosít.

Az integrált speciális ellátás során az átlagos szükségletű csoportban élőkre megfogalmazott alapelveket, módszereket, feladatokat maradéktalanul alkalmazni szükséges, ezeken túlmenően az alábbiak kiemelt érvényesítése válik szükségessé.

A „speciális” célok:

- A szocializáció sikeressége érdekében az értékek interiorizációja.
- A rehabilitációhoz szükséges készségek, képességek fejlesztése.
- Stabil, egészséges emocionális személyiség kialakítása.
- Reális, pozitív önértékelés.
- Egészségügyi ellátás folyamatos biztosítása (addiktológia, pszichiátria)

A célok és feladatok megvalósításához szükséges módszerek:

A speciális ellátás során elsősorban a motiváció módszerével, a nevelési eszközök (dicséret, büntetés egyensúlyának) megteremtésével, a következetes, rövid-és belátható időn belül elérhető célok eléréséhez kitűzött módszerek alkalmazhatóak.

A célok és feladatok realizációjának kritériuma, lényeges a nevelés sikeressége szempontjából, a nevelés kereteinek egyértelmű megfogalmazása, tervezett, strukturált napi tevékenység, napi- illetve házirend.

Kiemelkedő feladat kell, hogy legyen a sokszínű program a szabadidő eltöltéséhez. Lényeges a minél szélesebb „nyitás a társadalom felé”, a különböző kulturális elfoglaltságok szakkörök pl.: társas táncok, aerobik, korcsolya, nyelvtanulás biztosítása, elsősorban a lakókörnyezet által kínált lehetőségek keretében.

A szocializációt, illetve a re-szocializációt segítő feladatok és módszerek közül hangsúlyozott szerepet kell, hogy kapjon a társas érintkezés legfőbb eszköze a kommunikáció fejlesztése.

Az integrált speciális ellátás során nagymértékben nő a pszichológus szerepe, törekedni kell arra, hogy gyakorlattal rendelkező, felkészült munkatársak lássanak el nevelői, gyermekvédelmi asszisztensi tevékenységet. Indokolt esetben gyermekpszichiáter javaslatára, pszichiátriai intézmény bevonásával szükséges biztosítani a gondozottak megfelelő ellátását.

Az elmúlt évek tapasztalata, valamint a gyermekvédelemben várható változások alapján rendkívül fontos, hogy a gyermekotthonban folytatott, sokrétű nevelési tevékenységben kiemelt helyet kapjon a speciális nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás tudatos megtervezése, a gyermekek szükség szerinti ellátása.

A gyermekek/fiatalok körében egyre gyakrabban tapasztalható már meglévő magatartási- és személyiségzavar. Sokan küzdenek például olyan pszichés nehézségekkel, mint pl. neurotikus megnyilvánulások, szorongás, depresszív magatartás, pszichogén funkciózavarok, pszichoszomatikus megbetegedések, pszichoaktív szer használat. A serdülőkorban megnyilvánuló pszichés megbetegedések, például az identitás- és a magatartászavarok, az antiszociális személyiség zavarok, a depresszió, az öngyilkossági kísérlet, a szerhasználat, különleges gondoskodást, pszichológiai, pszichiátriai, gyógyszeres kezelést és más terápiás ellátást igényelnek.

Ezért az általános, otthont nyújtó ellátás mellett biztosítani szükséges azokat a speciális módszereket, eszközöket, amelyeket alkalmazva, hozzájárul a gyermekotthon az említett nehézségek leküzdéséhez, gyógyításához, az egyén és az őt körülvevő közösség jóllétéhez, boldogulásához.

Ennek érdekében a gyermekotthon olyan programokat biztosít, amelyek során a gyermekotthon szakemberei sokoldalú személyiség- és magatartásfejlesztő munkát folytathatnak. Rehabilitációs és re-szocializációs tevékenység részeként korszerű pedagógiai és pszichológiai módszerek alkalmazásával, széleskörű terápiás és rekreációs foglalkozások szervezésével törekszik a gyermekotthon a kívánt személyiségfejlődést/gyógyulást elérni.

Fontos az elfogadó, terápiás munkát támogató szemlélet kialakítása, az ilyen jellegű tevékenységek és programok megszervezése során.

Cél, hogy a különböző szakmai területek képviselői együttműködve, saját szakmai tudásukat és tapasztalataikat átadva tudjanak együtt dolgozni a megváltozott körülményekhez alkalmazkodva, valamint az, hogy új pszicho- és szocioterápiás lehetőségeket biztosítsunk a gyerekek és a közösség számára. Ennek tükrében fontos az elfogadó, terápiás munkát támogató szemlélet kialakulását elősegítő tevékenységek, és programok megszervezése, a csoport, az egyén, valamint a szakmai team szempontjából is.

A nevelés célja a csoport számára:

A csoport szempontjából az első feladat az újonnan érkező fiatalok be és elfogadása, illetve a gyors, hatékony beilleszkedés támogatása.

Az újonnan érkező gyermekeknek lehetősége legyen megismerni a csoport szokásait, és lehetősége legyen bemutatkozni, önmagáról beszélni, saját belátása szerint.

A gyermekek számára érthetővé kell tenni, hogy a gyermekotthonba kerülés milyen új élethelyzetet jelent az érkező számára. Tudatosítani szükséges, hogy eddigi élethelyzeteik, nehézségeik hatására a személyiségben, a hangulati életben, a viselkedésükben adódhatnak zavarok, nehézségek, amelyek rövidebb, hosszabb ideig fennállnak, amelyeket segíteni kell leküzdeni, meggyógyítani. Ehhez időnként szakember, pszichológus/pszichiáter, vagy akár kórházi kezelés is szükséges. Ezek

megoldásában, leküzdésében, gyógyításában az egyéntől és a csoport tagjaitól egyaránt együttműködést várunk.

Fontos beszélni ezzel kapcsolatban arról, hogy egymás elfogadása mellett milyen viselkedési szabályok betartása elengedhetetlen mindenki számára, s melyek azok, amelyeket a csoport nem fogad el.

Nyílt, de nem indiszkrét csoportos és egyéni beszélgetések során, és esetleg pszichológus által irányított csoportos gyakorlatokkal lehet ezt a munkát segíteni.

Cél, hogy a csoport olyan elfogadó, támogató közösségként működjön, amelyben helyet kap, a terápiás, gyógyító közösség attitűdje, amelynek tagjai tudatában vannak egymás nehézségeinek.

A nevelés célja az egyén számára:

Az egyén szempontjából cél a beilleszkedés segítése, a gyermekotthonba kerülés, mint trauma feldolgozása, majd a jövőkép kidolgozása, a szükséges gyógyító eljárások megtervezése és elfogadtatása a gyermekkel.

Fontos, hogy olyan egyéni és csoportos terápiás, vagy terápiás jellegű foglalkozások álljanak a gyermekek rendelkezésére, melyek a gyermekek személyiségét komplex módon gyógyítják, gazdagítják. A gyermekek pszichés zavarai mellett az egész személyiség kiteljesedése kapjon szerepet. Cél, hogy a pszichés zavarokkal küzdő gyermekek gyógyuljanak, tüneteik elmaradjanak, vagy általuk kezelhetővé váljanak annak érdekében, hogy személyes jólétük növekedjen, pszichés, családi és szociális helyzetük egyaránt javuljon.

Bővíteni kell azoknak a lehetőségeknek a körét (szakellátó intézmények, kórházak, alapítványok), amelyeken keresztül a gyermekek számára gyorsan és gördülékenyen biztosítottak a következő ellátások:

- egyéni pszichoterápia,
- szükség esetén gyógyszeres terápia,
- csoportos terápiás foglalkozások (feltáró, támogató, önismereti, művészeti, pszicho dráma csoport).

Módszerek

- relaxációs technikák megtanítása,
- más alternatív mentálhigiénés módszerek és terápiák (jóga, meseterápia),
- személyiség és kreativitásfejlesztő (terápiás jellegű) foglalkozások (kognitív viselkedés terápiás módszerek)
- művészetterápia,
- környezeti nevelés (kert- és konyhaprogram),
- sport,
- tánc- és mozgásterápia,
- játék és meseterápia,
- kutyaterápia, lovasterápia,
- zeneterápia,
- gyógyító beszélgetés,
- logopédiai megsegítés,
- gyógypedagógiai megsegítés.

3.4. Elvárások a nevelőtestület felé

Alapelvek:

Feltétel nélküli elfogadás, mely kifejezi azt, hogy az embert önmagában értéknek tekinti az intézmény. Az embert és személyiségét elfogadják azzal a kitételrel, hogy a cselekedeteit, viselkedését, ha nem tartják helyénvalónak, nem kell elfogadni, támogatni.

Mielőtt azonban erről bármilyen visszajelzést adnak, szem előtt kell tartani azt a tényt, hogy a saját tapasztalatai, gondolatvilága, értékrendje függvényében mindenki számára cselekedete logikus és érthető. Feltétel nélküli elfogadás nélkül nem jöhet létre kiegyensúlyozott, egyenrangú kapcsolat, ez a kölcsönös tisztelet alapja.

Empátia. Az **empatikus hozzáállás** azt jelenti, hogy meg kell próbálni megérteni, felfogni a cselekedetek, viselkedésmódok mögött meghúzódó mérteket. Nem csak az aktuális érzelmi állapotot érzékelni és adott esetben visszatükrözni, hanem arra is keresni kell a választ, hogy miért érezhet úgy az adott személy (milyen gondolatok, vágyak, indítékok húzódnak meg az érzelmek, érzések és cselekedetek mögött).

Kongruencia, vagy hitelesség. Jelentése, hogy azt mondjuk és tegyük, amit gondolunk, gondolataink, értékrendünk, belső világunk összhangban legyen a tetteinkkel, viselkedésünkkel. Ezt egyrészt növeli a gyermek és szülője bizalmát irányunkba, másrészt mintául szolgálhat számukra, megteremti a nyílt, őszinte kommunikáció légkörét.

A gyermekvédelmi munka etikai minimumának elve

Az intézményben feladatot ellátó valamennyi személy a munkavégzése során az intézmény szabályzataiban rögzítetteket, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexében leírtakat maradéktalanul be kell tartani. Az etikai kódex ismerete és elfogadása az intézménnyel létesített munkaviszony feltétele.

Az intézmény jelenlegi, illetve volt növendékeivel és az ő hozzátartozóikkal polgári jogviszonyt semmilyen formában nem létesíthet.

3.5. Intézményben használt terápiák:

- Viselkedésterápia (magatartásterápia);
- Kognitív terápia;
- Szimbólumterápia;
- Mozgás- és táncterápia;
- Élmény pedagógia.

Az intézmény szakemberei elhivatottak, a célzott és hatékony intervenció érdekében olyan módszereket, pedagógiai eszközöket alkalmaznak, amelyekkel segítik a gyermekeket abban, hogy magatartásukon változtatni tudjanak. Fontos az együttműködésük, a partnerségi viszony fokozatos kialakítása, a folyamatos pszichiátriai kontroll, főként a megfelelő gyógyszermentesség beállítása szempontjából.

Bűnmegelőzési program az intézményben:

A 2011. évtől korszerű közösségi bűnmegelőzési stratégiát alakított ki és valósított meg az intézmény, együttműködve a Budapesti Rendőr-főkapitányság II. Kerületi Rendőrkapitányságával.

A program során előadásokon, beszélgetéseken és ismeretterjesztő videó anyagok vetítésén keresztül juttatják el a gyermekeknek azokat az információkat, ismereteket, amelyek csökkentik a bűnelkövetővé válásuk esélyét és az áldozattá válás kockázatait. Az intézmény bűnmegelőzési programja hosszú távra tervezett, átfogó program.

Az Intézmény folyamatosan együtt működik a Budapesti Rendőr-főkapitányság II. Kerületi Rendőrkapitányságával, bemutatókkal, érdekességekkel, versenyekkel növelik a kedvet, a programhoz.

Az intézmény célja között szerepel a gyermek- és fiatalkorú bűnözés megelőzése, a gyermek és fiatalkorúak áldozattá válásának megelőzése, mely területeket érintve alakítja ki az éves programot.

A fiatalkorú bűnelkövetők jelentős hányada nem dolgozik és nem is tanul, ezért kiemelten fontosak a foglalkoztatási- és szabadidős programok, amelyek hozzájárulnak a bűnelkövetővé vagy áldozattá válás szempontjából veszélyeztetett csoportok felzárkóztatásához.

Ennek érdekében különösen fontos az iskolába történő „visszaszoktatás”, az iskolai felzárkóztatás biztosítása, a szökések visszaszorítása, a szabadidős és sporttevékenységek lehetőségeinek bővítése.

Az intézmény a szabadidő hasznos eltöltését célzó programlehetőségeit, belső szakköreit folyamatosan bővíti a gyermekek igényei szerint változtatja. Minden korosztály számára kínál programokat, fejlesztő foglalkozásokat.

Bűnmegelőzési programja mellett drog prevenció, szexuális felvilágosító előadások is szerepelnek éves tervében, melyek a preventív jellegű felvilágosító- és tájékoztató tevékenységek, az egészségügyi- és mentálhigiénés veszélyekről való ismeretek bővítését célozzák meg.

Drog prevenció felvilágosítást mind a gyermekeknek, mind a kollégáknak tart az intézmény.

Az intézményben kortársképzés is zajlik, melynek célja, hogy a fiatalok saját kortárs csoportjaikon belül képesek legyenek felismerni és segíteni társukat problémák esetén.

4. Az intézmény környezete

A családi nevelésben fontos, hogy milyen személyiség és közösségformáló lehetőségeket használhatunk. Az intézmény környezetében az üzlethálózat lehetővé teszi a csoportgazdálkodás gazdaságos működtetését, a gyermekek számára a sokrétű tapasztalatszerzést ezen a téren.

A gyermekotthon természeti környezete, a Budai hegység változatos alkalmakat kínál arra, hogy a gyermekek próbára tegyék magukat, kikapcsolódjanak.

Művelődési lehetőségek – színház, mozi – szintén könnyen elérhetők, de ezeken kívül számtalan egyéb, a gyermekek életkorának megfelelő program kerül megszervezésre az intézményen belül is.

A pszichés-és viselkedészavarokkal küzdő gyermekek megsegítése, támogatása széles értelemben vett társadalmi tevékenység. A gyermekotthon makro- és mikrokörnyezete megfelelő példamutatást nyújthat a kirekesztő, elutasító, megbélyegző társadalmi jelenségekkel szemben, megakadályozhatja az automatikusan és szinte megfékezhetetlenül a kirekesztődési pályára kerülésüket.

5. Kapcsolatrendszer

A gyermekeknek nyújtott magas színvonalú ellátás érdekében tartósan jó kapcsolat került kialakításra

- a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal,
- az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat munkatársaival,
- az érintett fővárosi Család- és Gyermekjóléti Központokkal, Gyámhivatalokkal,
- az érintett oktatási intézményekkel,
- a kerületi Önkormányzattal,
- a FICE magyarországi szervezetével,
- Pártfogó Felügyelői Szolgálattal,
- a Budapesti Rendőr-főkapitányság (BRFK) Gyermek- és Ifjúságvédelmi Főosztályával,
- a Gyermekjogi képviselővel,
- a Vadaskert Alapítvánnyal,
- a BKK Zrt.-vel,
- egyesületekkel, alapítványokkal (United Way Magyarország, Szeretet A Válasz Alapítvány, Hallgatók A Közösség Szolgálatában Országos Egyesület, Magyar Református Egyház),
- az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai Tanszékével, Pszichológiai Tanszékével, valamint az Apor Vilmos Katolikus Főiskolával, a Pécsi Tudományegyetemmel, a Wesley János Lelkészképző Főiskolával, a Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karával,
- a BRFK II. kerületi Rendőrkapitánysággal,
- Rex Alapítvánnyal,
- Szépvölgyi Judo Egyesülettel,
- MTK Budapest FC-vel,
- Magyar Labdarúgó Szövetséggel (MLSZ),
- Madách Színházzal, József Attila Színházzal,
- az olasz FC Internazionale Milano futballklubbal,
- NIKÉ Sportegyesülettel,
- önkéntesekkel, önkéntes szervezetekkel,
- Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarával,
- versenyszférával, magáncégekkel (CITI Bank, Tchibo, Bijobolt.hu, CBA, Szerencsejáték Zrt, Bunge, Henkel).

Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás módja

- Az intézmény www.cseppgyermek.hu honlapján megtalálhatóak adatai és szolgáltatásai.
- További tájékoztatást adhatnak a budapesti, kerületi Család- és Gyermekjóléti Központok, valamint Gyámhivatalok.

6. Szakmai célok

Az intézmény nevelési-gondozási célja olyan személyiség kialakítása, akinek a társadalom által is elfogadott értékrendje belsővé vált, megtalálja azt a tevékenységformát, amiben kiteljesedik, motivált a teljesítményre, harmonikus kortárs és társ kapcsolatok tud kialakítani. Fő törekvése, hogy mindezt személyre szabottan, egyedi úton segítse elő.

Az intézmény, mint közösség fő jellemzőinél a toleranciát, az empátiát, az „egyedül nem megy” szemléletet, a kölcsönös tisztelet meglétét, a felelősségtudatot, az összetartozás erős élményét, az emberi méltóság maradéktalan érvényesülését kell megemlíteni.

A gyermeklétszámot figyelembe véve az intézmény az ország legnagyobb gyermekvédelmi intézménye, amely történelmét, elhelyezkedését, lehetőségeit tekintve egyedülállónak számít. Erre építve az intézmény elsődleges feladatának tekinti, hogy a mindennapokban olyan életgyakorlatot alakítson ki a gyermekek számára, amely nemcsak biztosítja az itt nevelkedő gyermekek teljes körű ellátását, hanem emellett a tehetség gondozás és a gyermekek fejlődésében kulcsszerepet betöltő szabadidős programok kínálatában is kiemelkedő. Az intézmény hagyományaihoz hűen élen jár olyan kezdeményezésekkel, amely nemcsak a gyermekotthon, hanem a gyermekvédelmet is segíti a kor kihívásainak megfelelni:

- alapellátás és szakellátás együttműködésének segítése szakmai egyeztetésekkel,
- szakmai konzultációk, esetmegbeszélések szervezése,
- tehetségprogram megindítása és működtetése,
- egészséges életmódra nevelés,
- bűnmegelőzési program kidolgozása, megindítása és működtetése,
- drog-prevenációs program megindítása és működtetése,
- intézményen belüli környezetvédelmi akciók szervezése,
- belső, „dolgozó-a-dolgozónak” szakmai továbbképzések, tréningek szervezése,
- gazdag, strukturált szabadidős programok szervezése intézményen belül, kívül és intézmények között,
- kiterjedt lobbytevékenység, támogatók megnyerése az ellátás színvonalának folyamatos fejlesztéséért,
- minőségirányítási program megtervezése és lebonyolítása, valamint a Minőség Team működtetése,

- kapcsolati hálók kiépítése a külső intézményekkel (iskolák, gyámhivatalok, Család- és Gyermekjóléti Központok, önkormányzatok, stb.).

III. Az I. számú szakmai egység működésének általános feltételei

A szakmai egység szakmailag önálló, otthont nyújtó gyermekvédelmi szakellátási feladata van. A nevelésbe vett kiskorúak gyermekotthoni ellátása, az ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve nevelésbe vett kiskorúak különleges ellátása integrált nevelés formájában. Utógondozói ellátást nyújt az intézményben nagykorúvá vált fiatalok számára egyéni ellátási szerződés szerint, és utógondozza az otthonból kikerült fiatalokat.

A szakmai egység 4 csoportjában összesen 40 gyermek, életkor és nem szerinti vegyes elhelyezésére van lehetőség.

IV. A gyermekotthoni nevelés célja

Az intézményben folyó nevelés legfontosabb alapelve, hogy a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban 1989. november 20. napján kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV törvényben, a Gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott gyermeki jogok maradéktalanul érvényesüljenek. Így többek között valamennyi, az intézményben elhelyezett gyermek az életkorához, egészségi állapotához, fejlettségéhez igazodó állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő nevelésben, oktatásban részesüljön, felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon és érdeklődésének megfelelő szabadidős foglalkozásokon vehessen részt. Lelkiismereti- és vallásszabadsága csorbát ne szenvedjen. Maximálisan érvényesüljön véleménynyilvánítási joga. Élhessen és éljen érdekei képviselésével a Gyermekönkormányzat által. Személyes kapcsolatainak ápolásánál a gyámhivatal által megjelölt keretek között hozzátartozóival a kapcsolatot fenntartsa.

Alapvető feladat, hogy otthont, biztonságot nyújtson az intézmény a gyermekek számára, biztosítsa erkölcsi, érzelmi, szellemi és testi fejlődésüket, felkészítse őket az önálló életre, a munkára, és gondoskodik utógondozásukról/utógondozói ellátásukról.

A gyermekek társaikkal együtt sajátítják el az erkölcsi normákat, szabályokat, társadalmilag elfogadott magatartás-repertoárt tanulnak meg.

Szemponatok:

- Humanisztikus szemlélet, a személyközpontú megközelítésmód, amelynek egyik alappillére az empatikus, elfogadó attitűd.
- Kiemelten fontos az emberbe vetett hit, hiszen minden ember egyedi, megismételhetetlen, így fejlődése (üteme, elakadásai, zavarai) is csak egyedileg érthető meg.

- Törekedni kell egy olyan légkör megteremtésére, ahol mindenki fontosnak, értékesnek és boldognak érezheti önmagát.
- Az I. számú szakmai egységben nevelkedő gyermekek nevelésében legalapvetőbb, hogy embersége maximálisan kibontakozzék, boldog gyermekké, később pedig a családi környezetben elégedett felnőtté váljon. A különleges szükségletű kiskorúak nevelése során részben a normál csoportban élőkre megfogalmazott alapelveket, módszereket, feladatokat próbáljuk alkalmazni, de mindenképpen szükségessé válik új módszerek feltárása, alkalmazása az előbbieken megnevezett szükségletű kiskorúak adekvát gondozása, nevelése érdekében.
- A gyermekotthoni nevelkedés idején a gyermek a teljes körű ellátás, gondozás keretében az életkorának, lehetőségeinek megfelelő fejlettséget érje el a személyiség fejlődés különböző területein.
- A nevelésben az általánosan túl minden gyermek esetében egyénileg is meg kell határozni a nevelési célokat.

Ennek során figyelembe veszi az intézmény:

- az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Szakértői Bizottság szakértői véleményét,
- az Egyéni Elhelyezési Javaslatot és Tervet (TESZ-1 adatlap),
- a szakorvosi jelentéseket, egészségügyi dokumentációkat,
- a gyámhivatali határozatokat, egyéb pedagógiai és pszichológiai jellemzéseket,
- iskolai dokumentációkat,
- a fent megnevezettekre épülő Egyéni gondozási-nevelési tervet (GH1),
- a gyermekek szakmailag alapos megismerését,
- a külső – belső körülmények változását a személyben és környezetében.

1. Az intézményben folyó nevelés célja

- Az ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett gyermek esetében elősegíteni a gyermek és családja kapcsolattartását, a gyermek családjához történő visszatérését. Ezeknél a gyermekeknél lehetőség van arra, hogy adaptációs szabadságra menjenek, a gyermekvédelmi gondoskodás megszüntetése vagy nagykorúságuk betöltése előtt közvetlenül, a gyámmal egyeztetett módon. Ez az idő alkalmas arra, hogy szülő és gyermeke újra megtalálja az együttélés formáját.
- Nevelésbe vett gyermek esetében a legfőbb cél felkészíteni a gyermeket a családi életre, az önálló életvezetésre, előmozdítani a tanulmányai sikeres folytatását, önálló szakmához jutását, képességük és tehetségük kibontakoztatását, szükség esetén pályamódosításukról, utógondozásukról való gondoskodást. Kötődési képessége és igénye élénk legyen, felnőttekhez való jó viszonya fontos legyen számára. A nevelés célja még szélesebb értelemben, hogy elősegítse a családban történő nevelkedés lehetőségét. Fontos, hogy testi – lelki – érzelmi biztonságban érezzék magukat, biztosak legyenek benne, hogy a gyermekotthon minden szükségletüket kielégíti.

- A különleges szükségletű gondozottak eredményes szocializációja érdekében különös hangsúlyt kap az Egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésénél az integrált, de az egyéni szükségleteket megjelenítő megközelítés. Ezen gyermekek esetében fő cél a gyermekek értelmi, érzelmi nevelése, személyiségük fejlesztése, a megfelelő testi fejlődés biztosítása, szocializációs hátrányok kompenzálása, egészséges életmódra, személyi higiéniára nevelése.
- A csoportba helyezést követően fontos a növendék személyiségállapotának közvetlen megismerése, az orvosi vizsgálatok, a helyi pedagógiai, pszichológiai érettség mérése és a tapasztalatok összegzése, majd az állapotához és a szükségleteihez igazodó terápiás folyamat megszervezése (például máshogy kell egy csoport elhelyezésénél dönteni egy droghasználó fiatal esetében, és máshogy kell egy súlyos pszichés tüneteket mutató gyermeknél). Állapotának súlyossága határozza meg, hogy elkülönített csoportba, vagy egészségesek között tanítható, fejleszthető a bekerült gyermek.
- Az utógondozói ellátás keretében a nevelés célja, hogy a fiatal felnőtt a nappali tagozatos tanulmányai befejezéséig, szükség esetén a szociális ellátás keretében szakellátásként végző bentlakásos intézménybe történő felvételéig, illetve a tanulmányokat nem folytató munkaképes fiatal felnőtt vonatkozásában a munkavégzés, és az önálló lakhatás megteremtéséig megfelelő, szerződésen alapuló segítő gondozásban részesüljön. Az utógondozói ellátás célja, az önálló életre való felkészülés, illetve az önálló életvitel biztosítása egyre kisebb mértékű ellenőrzéssel. Így védett körülmények közt, az önállóságot gyakorolva szert tehetnek olyan képességekre, amelyekkel később önmagukat képesek lesznek menedzselni.

A szakmai egység a gyermekvédelmi szakellátásban, illetve az intézményen belül rendelkezik olyan egyedi lehetőségekkel, melyek a gyermekek igényeit az ellátás, nevelés, oktatás területén személyre szabottan kielégítik.

Az I. számú szakmai egység anyagi feltételei az intézményen belül biztosítottak, a csoportok a csoportgazdálkodás szabályai szerint, annak lehetőségével élnek.

Jó iskolai kapcsolatokkal rendelkezik, éppen ezért a közeli iskolákban lehetőség van a sajátos nevelési igényű, részképesség hiányos gyerekek oktatására. A délutáni felkészülést a nevelőkön kívül egy fejlesztő pedagógus is segíti.

2. Alkalmazott módszerek, eljárások

2.1. Általánosan

- A befogadásnál fontosnak tartja az intézmény a szakmai konzultációt, együttműködést, a gyermeket korábban gondozó szakemberekkel, valamint törekszik a minél inkább szorongásmentes környezetváltás biztosítására, megszervezésére.
- Az intézmény betegszobájában szükség szerint megoldható a gondozott kiskorú elhelyezése, ha egészségügyi probléma, szembeforduló magatartása miatt közösségbe helyezhetőségét megkérdőjelező ok merül fel, kezelés, gyógykezelés időszakában, illetve magatartásának rendezéséig.

- A napi életgyakorlatban, a szokások kialakításánál a türelem, tolerancia mellett a következetes gyakoroltatást, valamint a gyermek-felnőtt közös élményen alapuló együttműködését, az értékkövetésre méltó nevelői minta gyakorlatát hangsúlyozza az intézmény.
- A tanulási tevékenység segítésében, a tanulás tanításában a rávezetés, megbeszélés, gyakoroltatás, magyarázat és következetes ellenőrzés módszereit szorgalmazza az intézmény.
- Az intézmény alkalmazza az új, korszerű nevelési módszereket, valamint reformpedagógiai elveket, amelyek súlypontja az egyéni törődés és fejlesztés, személyiségformálás.
- Fontosnak tartja az intézmény a gyermekotthon–család–iskola-munkahely között az együttműködést, felvállalja a családi kapcsolatok rekreációját.
- Az Egyéni gondozási-nevelési tervben (GH1) megfogalmazott fejlesztési program sikeres megvalósításának kulcsa a gyermek együttműködésnek megnyerése.
- A családi munkamegosztást mintázó önkiszolgáló munkák során észrevétlenül épülnek be a gyermek személyiségrendszerébe azok a praktikus ismeretek, amelyek megalapozzák az önálló életvezetési képesség létrejöttét.
- Az intézmény alkalmazza a direkt, indirekt és reform-pedagógiai módszereket, épít az élménypedagógia és a pozitív megerősítés nevelő hatására, a felnőtt minta tudatos és tudattalan közvetítésére, átvételére és begyakorlására.
- A jutalmazás-büntetés gyakorlatában előtérbe helyezi az intézmény a pozitív megnyilvánulások verbális és nonverbális azonnali visszajelzését, különböző formák alkalmazásának egyénre szabottságát.
- Az intézmény feladatkörébe tartozik a beutalt gyermek és fiatalkörüakról való gondoskodás, szocializáció, reszocializáció, rehabilitáció és rehabilitáció, amelynek végső célja a társadalomba való sikeres beilleszkedésük segítése.
- Az intézmény tartalmi és módszertani tevékenységét a változtatás lehetőségének megtartásával úgy kell szervezni, hogy a speciális pedagógiai folyamat az állapothoz igazodó egyéni szükségletek kielégítését, a gyermek családi légkörben történő hatékony testi – értelmi - érzelmi és erkölcsi fejlesztését szolgálja. A folyamatban az elhelyezés átmeneti jellege ellenére is mindenkor teljesíteni kell az állandóság, a biztonság követelményeit.
- Az egyénre szabott fejlesztést a meglévő készségekre, képességekre építve, a gyermek önbizalmának folyamatos pozitív megerősítése mellett kell megvalósítani. Fontos, hogy a fejlesztésre szoruló gyermek partner legyen a folyamatban, mert a beépült deviáns magatartásformák korrekációjához ez elengedhetetlen feltétel.

2.2. csoportfoglalkozás keretében

Drámapedagógia: elősegíti a társas kapcsolatok fejlődését és a beilleszkedést. Az egyén megtapasztalja a befogadó, elfogadó, biztonságot nyújtó közösséghez való tartozás szükségességét.

Fokozott veszélyeztetettséggel, függőséggel összefüggő preventív foglalkozások: a pszichés/disszociális tüneteket mutató gyermekek esetében a legnagyobb veszélyt a szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, kábítószer, stb.) jelentik, mivel ennek hozadékaként megnő az esély arra, hogy bűnelkövetővé váljanak. Szükség van az állandó, preventív jellegű csoportfoglalkozásokra, ahol nyíltan és őszintén lehet beszélgetni azokról a veszélyekről, amelyek a szenvedélybetegségeket jellemzik.

Művészeti terápia (tehetséggondozási programok): lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a speciális szükségletű gyermek felfedezze önmagában a tehetséget, és lehetősége legyen arra, hogy megvalósítsa önmagát. Mindezt elősegítheti a tánc-, zeneterápia, stb.

Zeneterápia: hangszertanulás, zenekar alakítása, produkciók bemutatása, hangversenyek, koncertek látogatása, szereplési lehetőség intézményen belül és társintézményekben.

Erkölcsei nevelés: Biblia ismeretek nyújtása, bevezetés az etikai alapismeretekbe.

Sport: a serdülőkorú gyermek esetében a hormonális érés miatt jelentkező többletfeszültség levezetésére, valamint a kitartásra, rendszerességre leginkább a mindennapi sporttevékenység jelenthet megoldást. A felgyülemelő belső feszültség levezetésének hiánya –különösen a fiúk esetében - az agresszivitás egyik fő kiváltó oka. A közös sportolás élménye, az ebből fakadó sikerélmény a személyiség fejlődése szempontjából nélkülözhetetlen.

Az intézményben megalakult az e-sport szakosztály. Az intézmény e-sport termet alakított ki, amelynek célja olyan közösség felépítése, ahol a gyermekek egy szakosztály részeként készülhetnek/gyakorolhatnak akár házi akár házon kívüli e-sport eseményekre, versenyekre.

További projektek:

- Creating Future (svájci - magyar nemzetközi kutatás);
- Marker Space;
- Sakktanoda Polgár Judittal;
- Interaktív tábla.

Figyelemfejlesztő foglalkozások: a különleges ellátást igénylő gyermekek esetében a figyelem terjedelme és tartóssága rövid idejű, fejlesztésre szorul. A foglalkozások célja az akaratlagos, a célirányos és a megosztott figyelem gyakorlása.

2.3. Egyéni fejlesztés:

- A különleges szükségletű gyermek részére iskolai felzárkóztató foglalkozások, figyelembe véve az iskolázottsági szintjét, és az egyén figyelmének fenntarthatóságát.
- Rendszeres problémamegoldó beszélgetések: egy adott szituáció megbeszélése, a következtetések levonása.

- Egyéni képességfejlesztő és terápiás foglalkozások (intézményen belül, és kívül): A gyermek érdeklődési körének megfelelő, terápiás foglalkozásokon való részvétel.
- A reformpedagógiai elemek beépítése az oktatásba, korrepetálásba nevelésbe: szabad választás, kreativitás, kontrollált munkaszervezés. A kognitív pszichológia és a konstruktív didaktika elvei irányítják (beszélgetés, tanulás, munka, játék, ünnep, szabad tanulás, felfedezéssel tanulás, kooperatív tanulás, a mindennapi élet tevékenységeinek gyakorlása, a szabadmunka, nyitott oktatás, a projekt munka, a heti terv, bemutatás, konstruktív felfedeztetés, problémamegoldás, differenciált motiválás, kreatív kifejezési formák, pl. szerepjáték, drámajáték, szabad szöveg, csend gyakorlat, lazító gyakorlatok).

3. Feladatok

Az intézményben és telephelyein kiemelten fontosnak tartják a szakemberek, hogy a hozzájuk kerülő gyermek képességeit megismerjék, a gyermekben tudatosítsák értékeit.

4. Befogadás

Kiemelt feladat a gyermekek beillesztése az intézmény és csoport közösségébe, a számukra legmegfelelőbb nevelő, csoport kiválasztása, személyiségkorrekciójuk az egyéni nevelés feltételeinek, módszereinek megteremtésével.

A tervezési megbeszélés alkalmával lehetőséget teremt az intézmény a gyermekkel való megismerkedésre is, ennek következtében a gyermeket az intézményben számára ismerős személy fogadja, a csoportban dolgozók személye sem teljesen ismeretlen előtte. A gyermek ismerete alapján a csoportban dolgozó felnőttek felkészítik a csoportot az új gyermek, csoporttag érkezésére, fogadására.

A gyermekekkel való beszélgetések és iratanyaguk megismerése alapján igyekszik képet alkotni az intézmény személyiség állapotokról, családjukkal való kapcsolatokról, érdeklődési körükről, ezek ismeretében készíti el az Egyéni gondozási-nevelési tervet személyre szabottan.

A befogadás mindenkinek, az intézmény dolgozó felnőtteknek, az ott élő gyermekeknek és az újonnan érkezőknek egyaránt feszültséggel jár, amit oldani kell, ennek módja az előzetes ismerkedés, a költöztetés minél emberibb, személyesebb lebonyolítása. Természetesen a költöztetést a csoport munkatársai végzik, mintegy „megfogják” a gyermek kezét és átvezetik a számára új környezetbe. A csoportot is elő kell készíteni: az új gyerek személyes környezetét megteremteni, a gyerekekkel beszélgetni a helyzetről. A befogadás az új gyermek személyiségétől, állapotától függően több hetes, hónapos lehet, melynek az jelenti a végét, ha a felnőttek szakmai megítélése alapján jobb beilleszkedés már nem várható. Ebben az időszakban a gyermek kevésbé terhelhető feladatokkal, szabályok betartásával, de a szakmai munka alapját, a gyermek megismerését, azonnal el kell kezdeni.

A korábban részletesen megfogalmazott célok elérése érdekében a különleges a gondozottaknál a napi életgyakorlatot, kiemelten az egyéni szükségleteknek kell

alárendelni. Ezen túlmenően az integrációjuk elősegítése azzal is, hogy az elhelyezésüket normál, vegyes korosztályú csoportban biztosítja az intézmény.

4.1 Teljes körű ellátás

Az intézmény csoportjai olyan fizikai, érzelmi légkört jelentenek, melyben a gondozott gyermekek biztonságban érzik magukat. A jó otthon természetesen nyújtja az ott élőknek mindazt, amit a gyermekvédelem teljes körű ellátásnak nevez. Vagyis testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődést elősegítő, a gyermek életkorának egészségi állapotának megfelelő étkezést, ruházattal való ellátást, mentálhigiénés és egészségügyi ellátást, gondozást, nevelést, lakhatást. Megóvja az ott élők testi épségét, erkölcsileg védett környezetet biztosít. Az intézmény kiemelten fontosnak tartja, hogy a gyermek korábbi és aktuális, vélt vagy valós sérelmeit meg tudja fogalmazni, és a szakellátók segítségével fel tudja dolgozni. Ezzel olyan érzelmi, fizikai biztonságot vesz körül, amely segíti a gyermek reális önértékelését, a felnőttek pedig olyan feladatokat tudnak megfogalmazni, amelyek megfelelnek a növendék aktuális testi, lelki állapotának.

Nagy hangsúlyt fektet az intézmény a családi nevelésre, melynek fő elemei az otthonos környezet, intimszféra kialakításának lehetősége, saját tárgyak megóvásának biztosítása, családi kapcsolatok ápolása, valamint az elfogadás és az empátia. Olyan nevelési helyzeteket biztosít az intézmény, amelyben a pedagógus minden nevelési kérdést az egyes gyermek oldaláról és a fiatal pontos ismeretéből közelít meg.

4.1.1. Egészségügyi ellátás

Az egészségügyi szakellátók feladatai közé tartozik a gyermekek egészségi állapotának felmérése, rendszeres ellenőrzése, szakorvosi vizsgálatra történő beutalása, a betegek ellátása. A védelemben vett gyermekek esetében a család és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény által kitöltött „Egészségügyi adatlap” megnevezésű dokumentum a GYVR rendszerből kerül letöltésre, illetve előzmény nélküli elhelyezés esetén a gondozott gyermek házi orvosát szükséges felkérni annak kitöltésére.

4.2 Utógondozás, utógondozói ellátás

A nagykorúságát elért gyermek státusza megváltozik, de lakhatási körülményei nem, amennyiben csoportjában marad. Életvitelében alkalmazkodni köteles a csoport szokásaihoz, szabályaihoz. Mind a fiatal felnőttnek, mind a gyerekeknek, mind a nevelőknek kihívás az önállóság és együttműködés új formáinak kialakítása. A fiatal pszichés érettségétől is függ, hogyan él nagykorúságából adódó jogaival, lehetőségeivel. A csoportban dolgozó felnőttek feladata, hogy segítsék megváltozott helyzetében, felkészítsék a sikeres távozásra, valamint a kisebbekkel is megértessék, hogy felnőtté vált csoporttársukat olyan lehetőségek is megilletik, amelyekkel ők még nem élhetnek. A fiatal felnőttet minden életvitelével, ügyeinek intézésével kapcsolatos

gondjában segíti az intézmény. A nagykorúság elérése és a szakmaválasztás ideje legtöbb esetben közel esik egymáshoz, ezért kiemelten fontos feladat a gyermek képességeinek és érdeklődésének megfelelő szakma kiválasztása és a szakma megszerzésében kitartásának, érdeklődésének fenntartása, megerősítése, annak tudatosítása, hogy élethelyzetét leginkább magasan kvalifikált szakma, tanulás útján javíthatja. A csoportban élő fiatal felnőttet segíti az intézmény a munkahely keresésben, keresetének beosztásában, önálló életvitel, gazdálkodás megtanulásában, reális közeli és távlati életcélok kitűzésében.

A párkapcsolat, családalapítás komolyságának megértése, felelősségének megtanulása is erre az időszakra esik. A csoporthoz tartozását személyes ünnepeinek megtartásával, a csoport hagyományaiba, ünnepléseibe való bevonásával tesszük bensőséggé. Életvitelével kapcsolatos lehetőségeit az utógondozói ellátásról szóló egyéni szerződés részletesen tartalmazza. A fiatal érettségétől, a gyermekektől függ a változtatások lehetősége. Jogában áll pályázni az intézmény Garzonházában megüresedett lakásra. Feladat, hogy a csoport nyugalmanak fenntartása mellett segítse az intézmény a fiatal felnőtt önállósodását, fokozatos leválását a csoportjáról. Cél, hogy távozásakor saját ügyeiben kompetens, élettörténetét befolyásoló autonóm, önálló és alkalmazkodni képes felnőttként engedjük útjára. Távozás után az utógondozás folyamatában figyelemmel kíséri az intézmény a fiatal felnőtt életének alakulását, és segítséget nyújt minden alapvető (munkahely, lakhatás, kapcsolatok, szülői kapcsolatok) problémája megoldásában. Emellett a fiatal közvetlen segítője, az utógondozói feladatokat is ellátó nevelő, akinek elsődleges feladata a fiatal felnőtt életének, ügyeinek segítése.

5. Kiemelt segítő szolgáltatások

5.1. Tehetséggondozás és differenciált egyéni fejlesztés

A gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermeknek olyan kihívásokkal kell megküzdenie, amelyek speciális támogatást tesznek szükségessé, olyan tervezett szakmai jelenlétet, amely a gyermek jóllétét szolgálja. A képesség- és a tehetséggondozás e támogatásnak a része, vagyis nem különíthető el a gyermek jóllétének megteremtésétől. A módszertan célja, hogy támogatást nyújtson a gyermekvédelmi szakellátásban dolgozó szakembereknek, annak érdekében, hogy a gyermek a lehető legfelkészültebben lépjen ki az ellátásból.

A módszertan ennek megfelelően a gyermek képességeinek, tehetségének kibontakoztatására irányuló szakmai munkához járul hozzá, gyakorlatias folyamatleírással, jól alkalmazható módszerekkel. A gyermekről szerzett ismeretekhez igazítottan kell meghatározni azokat a beavatkozásokat, amelyek a gyermek hatékony felkészítését szolgálják, szintén a szakellátás teljes időtartamára kiterjedően. A módszertan ennek megfelelően a képesség felmérésének (megismerés) és gondozásának (felkészítés, fejlesztés) módszertana. A képesség- és tehetséggondozás módszertana a képesség, a tehetség, a képesség/tehetség felmérés, valamint a képesség/tehetséggondozás fogalmakra épül. A módszertan nem új

feladatot határoz meg, hanem a gondozás-nevelés jogszabályban is előírt elemeit támogatja. A képességgondozás érdekében rendszerezi a szakemberek által jelenleg is végzett feladatokat.

A tehetséggondozás az intézményben működtetett belső fejlesztő, korrepetáló foglalkozások, szakkörök, az intézményben és külső helyszínen szervezett sportolási lehetőségek (futball, kosárlabda, asztalitenisz, judo, jóga stb.), szabadidős lehetőségeken (könyvtár, filmklub, felolvasóestek, játszóházak, külső kulturális programok, rendszeres kirándulások) segítségével valósul meg. Az intézményi programok kínálata a gyermekek egyéni szükségletének, érdeklődési körének megfelelően kerül kialakításra, mely figyelembe veszi a gyermekek iskolai kötelezettségeit és a tanulói időt. A szabadidő-pedagógiai tervet az Országos Tehetséggondozó Központ készíti el.

5.2. Pszichológiai szolgáltatás (terápia, családterápia)

A pszichológusi, pszichiátriai segítség igénybevételének lehetőségét az intézmény pszichológusa, valamint a külső szakemberek (pl. Vadaskert Alapítvány) igénybevételével biztosítja az intézmény. A gyermekotthon pszichológusa a bekerülő fiatal családi struktúráját, családi szerepét feltérképezi. A családnak megoldásközpontú konzultációt biztosít, igény szerint család- és párterápiát szervez és vezet.

Egyéni foglalkozás keretében többféle terápiás formát használ: támasznyújtó beszélgetés, személyközpontú konzultáció, krízisintervenció elemei. Csoportos foglalkozás keretében tematikus csoportot szervez életkori problémák megvitatására. A családterápia a családot egységként, többnyire rendszerként kezelő segítő, gyógyító beavatkozás, amely emberi kölcsönhatás, azaz interakció, kommunikáció révén próbál változást létrehozni az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, valamint a magatartásban. A gyermeket, fiatalot az egész családdal való foglalkozás segítségével gyógyítja, ezáltal a diszfunkcionális családi rendszer is rendeződik.

5.3. Napi gyakorlat

A betartandó szabályok, normák, szokásrend intézményi alapja a házirend, valamint a napirend, amelyek a gyermekek hét közbeni és hétvégi életrendjét szabályozzák be. A csoportok maguk határozzák meg a napi, heti, éves életritmusukat, ami függ a gyermekek életkori összetételétől, kötöttségeiktől, érdeklődésüktől.

Főszabályként a napirendet úgy kell megszervezni, hogy minden tevékenységre legyen idő és emellett a pihenésre, játékra is legyen lehetőség. Hétköznap az iskolai feladatok teljesítése elsődleges, hétvégén az egyéb tevékenységek. A felnőttek részvétele mindkét helyzetben fontos, ezért természetes, hogy mind a nevelők, mind a gyermekfelügyelők részt vesznek a hétközi és hétvégi csoportéletben. Az intézményben élő kiskorúak tanítási időben, amennyiben valamilyen okból kifolyólag nem mennek iskolába (ide nem értve a betegséget, hivatalos elfoglaltságot), iskolarendszerű foglalkozáson vesznek részt a 1038 Budapest, Dózsa György út 44.

szám alatt található telephelyen, ahol egy fejlesztőpedagógus és egy tanári végzettségű munkatárs foglalkozik velük. A gyermekeket – létszámtól függően - vagy kisbusszal, vagy tömegközlekedéssel kísérik át, valamint szállítják vissza a gondozási helyre. Továbbá lehetőség van az intézményben elhelyezettek számára varrodai műhelyfoglalkozásokon részt venni, mely segíti őket a későbbi szakmaszerzésben, pályaorientációjukban.

A nagyobb gyerekek kimenőt is kaphatnak, ha a felnőttek úgy ítélik meg. Ennek kereteit szintén a házirend szabályozza.

Az intézményi élet megszervezésében minden területen a természetességre, életszerűségre, családiasságra törekszünk. A napi élet megszervezésében fontos célja az intézménynek, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelő önállóságot érjenek el az önkiszolgálás, tanulás, személyes kapcsolatok területén. Az önkiszolgálás egyik alapvető eleme a személyes higiénia megteremtése. Mivel minden gyermek rendelkezik önálló szekrénnel, tárolási lehetőséggel, gyakorolni tudják a rend megteremtését, megtartását, a személyes tárgyaikat, fotóalbumukat önállóan, tetszés szerint rendezik.

A gyermekek részt vesznek azokban a bevásárlásokban, ami személyesen rájuk vonatkozik (ruházat, tanfelszerelés, stb.) és azokban is, amelyek a csoport közös programjait érintik (pl. közös főzésekhez), így több területen is tudnak tapasztalatokat szerezni. A felnőtt ilyenkor csak néhány gyermeket visz magával, hogy egyformán figyelni tudjon a tanulási folyamatokra.

Egy – egy csoporton belül a gyermekeknek eltérő igényei lehetnek az alvás, játék, tanulás, munka, sportolás, művelődés területén. Tekintettel arra, hogy lehetőség van az elkülönülésre is a házakon belül, e tevékenységeket részben önállóan is megvalósíthatják. A felnőtt feladata, hogy minden gyermek biológiai és mentális és emocionális szükségleteinek kielégülését segítse, az egyéni és közösségi tevékenységek egyensúlyát, harmóniáját megteremtse.

5.4. Szabadidő (játék, sport, rekreáció, kultúra)

Iskolán kívüli szabadidős tevékenységekre széles körben kínálunk programokat a gyermekeknek. A szabadidő tartalmas eltöltése rendkívül fontos szerepet játszik a gyermek fejlődésében.

Ennek érdekében a gyermekotthon mindent megtesz azért, hogy változatos lehetőségekkel segítse a gyermekek értelmes szórakozását, kibontakozását, önmegvalósítását.

A szabadidő aktív és tartalmas eltöltéséhez nagymértékben hozzájárul, hogy felújításra és átadásra került a fedett tornaterem, amelyben a hideg idő beálltával ismét lehet sportversenyeket és egyéb szabadidős foglalkozásokat tartani, melyeknek mindig nagy sikere van a gyermekek körében.

Állandó, heti programok:

5.5. Ünnepek, hagyományok

Az intézmény nevelési gyakorlatában nagy hangsúlyt kap a személyes és a közösségi ünnepek méltó megünneplése. Személyes ünnepek a születésnap, a névnap és a ballagás, melyeket a csoportok minden esetben külön ünnepléssel (torta, köszöntés, ajándékátadás) ünnepelnek. Közösségi ünnepek közé tartozik a Farsang, a Húsvét, a Pedagógus- és Gyermeknap, az őszi Szüreti Mulatság, a Mikulás, a Karácsony és az Újév. Ilyenkor a gyermekotthon egész területén gazdag és izgalmas belső programokat (jelmezverseny, fellépések, ügyességi játékok, versenyek stb.), közös bográcson vagy konyhai főzések kerülnek megrendezésre, ahol a dolgozók és a gyermekek együtt ünnepelnek. Fontos intézményi hagyomány az unokatalálkozó, amikor a régi növendékek (nemritkán a családjaikkal) visszalátogatnak az intézménybe és elmesélik életüket, tapasztalataikat egy közös vacsora keretében.

5.6. Tanulási tevékenység

Minden gyermek és fiatal esetében kiemelt feladat az iskolai kötelezettségek érdemi teljesítése, a szakmaszerzésre való motiváció. Fontos a rendszeres és folyamatos kapcsolattartás az iskolákkal, valamint a KRÉTA rendszer figyelemmel követése. A kollégák részt vesznek a szülői értekezleteken és fogadóórákon, naprakészen tájékozódnak a gyermekek előmeneteléről, iskolai problémáikról. A kapott információk és a szerzett tapasztalatok alapján kerül összeállításra a tanulási idő alatti, rendszeres felzárkóztató foglalkozások anyaga. A hét közbeni tanulóidőt minden csoport maga alakítja ki a gyermekek életkorának, fejlesztési szükségleteinek, egyéni igényeiknek megfelelően.

A különleges szükségletű gyermekek ellátása kiterjed a gyermekek életkorához, állapotához és szükségleteikhez igazodó oktatásra, szakképzésre, foglalkoztatásra is. Az intézmény munkatársai igyekeznek felkutatni olyan képzési formákat, felzárkóztató programokat, amelyek biztosítják különleges szükségletű gyermekek tanulmányi előmenetelét. Fokozottan érvényes a gyermekek tanulásbeli hiányosságainak pótlása, valamint felzárkóztatásuk.

5.7. Üdülés, táborozás

A nyári programok, a szünidei foglalkoztatás helyes szervezésével, kiegészítői a szorgalmi idő folyamatának, ezért hangsúlyos a nyári munka megszervezésére és az üdülési lehetőségek kihasználása. Ilyen alkalmakkor még inkább jelentős a nevelők és gyermekek együttléte, mert hosszabb időt töltenek el együtt, ami szorosabb kötődést alakíthat ki közöttük.

6. Gyermekotthoni élet megszervezése, napirend

A rugalmasan kezelt, alakított heti- és napirend lehetőséget ad a tevékenységi formák közül kiemelt fontosságú tanulási és szabadidős tevékenységek helyes arányának, valamint sokszínűségének tervezéséhez és a tanulók egyéni szükségleteinek megfelelő lebonyolításához.

Éves, havi, heti, valamint napi terv szerves egysége, állandó elemei: Az intézmény napirendje az Érdekképviselői Fórumok (Közalkalmazotti Tanács és Gyermekönkormányzat) segítségével kerül kialakításra, ami az intézményen belül minden csoportra egységesen érvényes. Emellett az éves rend során figyelembe kell venni a gyermek beiskolázásával, iskolaválasztásával, az oktatási intézmények tanulmányi rendjével kapcsolatos információkat, különös tekintettel az iskolai szünetekre, táborozásokra.

A Heti rend tervezése sokkal inkább a csoportvezetők feladata, amely figyelembe veszi a gyermekek iskolai feladatait, a kapcsolattartást, esetleg délutáni programokat, ezeknek a függvényében tervezi meg nevelőtársával, melyet minden esetben egyeztet az intézmény vezetőjével. A napirend kialakítása inkább személyfüggő, azonban a COVID-19 vírus miatt rendszeressé vált, kötelező eleme lett a napi kétszeri lázmérés minden gyermek esetében, valamint a fertőtlenítő szerrel történő felület tisztítás. Mindkettőre nagy hangsúlyt fektetnek a csoportok, a lázmérések ideje és eredménye a csoportnaplóban kerül rögzítésre.

7. Egyéni gondozási-nevelési tervek

Az Egyéni gondozási-nevelési terv (a továbbiakban: GH1) a gyermekotthoni ellátás szolgáltatásait a gyermek szükségleteihez igazítja. A GH1-t a gyermek erőforrásainak és szükségleteinek felmérésére kell alapozni. A GH1-ben foglalt feladatok megosztása és koordinálása elsősorban a gyermekcsoport csoportvezető-nevelőjének a feladata, amit az otthonvezető ellenőriz. Az intézményben kialakult rend szerint minden gyermek felülvizsgálatán részt vesz a gyermek gyermekvédelmi gyámja és a csoportvezető-nevelője. Minden esetben részt vesz a team munkájában a pszichológus és a fejlesztő pedagógus, munkájukat a szakmai egység vezetője koordinálja. A szakszolgálatok munkatársaival közösen kijelölt nevelési, gondozási célok, feladatok megjelennek a GH1-ben. Végrehajtásuk ellenőrzése a gyermekvédelmi gyám és az igazgatóhelyettes felelőssége. A magas színvonalú szakmai munkához elengedhetetlen a gyermek személyiség állapotának megfelelő, részletes és konkrét Egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése, a havi team gyűléseken való elemző értékelése, a további feladatok megbeszélése, egyeztetése, az érintett gyermek/fiatal bevonásával.

Az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Szakértői Bizottságának szakvéleménye alapján megállapított különleges szükségletű kiskorúak GH1 tervét a szakvélemény javaslatainak figyelembevételével kell kialakítani, megjelenítve az egyéni igényeket, specialitásokat. A mentor szerepe kiemelkedő jelentőségű a terv adekvát teljesítésében.

Rendkívül fontos a Terv szükség szerinti aktualizálása, mely egyértelműen alátámasztja, hogy a meghatározott célok elérése érdekében a gondozó intézmény folyamatosan mindent megtesz.

8. Gyermekvédelmi gyámokkal való együttműködés

A gyermekvédelmi gyámi feladatokat a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet határozza meg. A gyermekvédelmi gyámok munkáját a Belügyminisztérium által 2023. március 28. napján kiadott „Gyermekvédelmi gyámság” módszertani útmutatóban rögzítettek határozzák meg.

9. A I. számú szakmai egység sajátosságai az intézményen belül

A szakmai egység gyermekeinek nagy többsége óvodás, kisiskolás kora óta az intézményben nevelkedik, ugyanabban a csoportban, ami a családi nevelés megvalósító tényezők között kiemelkedő.

A szakmai egységre jellemző, hogy sok a sajátos nevelést és különleges ellátást igénylő gyermek. A szakmai munkát a szoros együttműködés és a gondos team munka jellemzi. Két kétszintes épület tartozik a szakmai egységhez, itt a gyermekek napközben általában a nappaliban, a konyhában tartózkodnak, a hálósobák az épület végén lévő folyosón találhatóak. Ugyanebben az épületben kaptak helyet a szakmai egységek vezetői irodái. A csoportok jól felszereltek, őrzik a régi értékeket. Derűs, nyugodt és családi légkört sugároznak.

A gyermekek többsége jó tanuló, bukás és iskolakerülés ritka. Sok a kiemelkedő tehetség, akik a különféle sport, tanulmányi és kulturális versenyeken szerepeltek jó eredménnyel. A szakmai egységben nagyon jó a közösség, a gyermekek összetartóak, bizonyítják mindezt a közös kirándulások és nyaralások. Erős hagyománytisztélet jellemzi a szakmai egységet. (Hagyomány a csoportszintű Mikulásvárás, a Karácsony, a Farsang. A gyermekek és felnőttek között jó és közvetlen a viszony. Az emlékeket az egyéni és közös fényképalbumok őrzik. A csoportok sok könyvvel rendelkeznek. A kollégák között számos tehetséges, kreatív ember van, akik igyekeznek a legkülönbébben hasznosítani a csoportban is tehetségüket: van, aki főzni szeret, van, aki jól zenél és énekel, van, aki kézművességben remekel, barkácsol vagy jó sportoló. Mindezt igyekeznek a gyermekek javára fordítani. Az I. számú szakmai egység kiemelkedő sajátossága a folyamatos megújulásra való képesség, a kollégák nevéhez számos szakmai törekvés köthető a szakmai egységen belül.

Fontos a drog prevenció és a szexuális életre való felkészítés, mely témakörökben műhelyek kerülnek megszervezésre a gyermekek számára. A pályaválasztás fontossága, a megfelelő szakmák felkutatása szoros kapcsolaton keresztül valósul meg, melyet a kollégák az iskolákkal alakítottak ki.

Tapasztalat, hogy a rossz családi háttér, az ambivalens kötődések általi frusztrált viselkedés a gyermekeknél gyakran agresszióhoz, szerhasználathoz vezethet.

Ennek következtében kiemelendően fontos terület a testvérek, a szülők és gyermekek közti kapcsolat kiegyensúlyozottá alakítása, melyben mind a pszichológusnak, mind a nevelőknek nagy szerepe van. Fontos az állatokkal asszisztált terápiák,

foglalkozások előtérbe helyezése, illetve az intézményben dolgozó pszichológus, fejlesztő kollégák továbbképzése.

10. Minőségbiztosítás

Az intézmény kiemelten fontosnak tartja, hogy az intézményben jól funkcionáló minőségirányítási rendszer működjön.

Jelenleg egy olyan minőségirányítási rendszer kidolgozása a cél, külső szakértők bevonásával, mely a gyermekek és dolgozók mindennapi életét jelentős mértékben elősegíti. A módszer lényege, hogy az elmélet kerüljön ütköztetésre a gyakorlattal, a minél racionálisabban és hatékonyabban működő szakmai munka érdekében.

Az új rendszer esetében beépítésre kerülnek a képességek, a tudástár, az életkori sajátosságok, a meglévő módszerek, melyek segítségével egy gördülékenyen működő, és jövőre nézve meghatározó minőségi gyakorlatot valósíthat meg az intézmény.

10.1. Minőség team

A Minőség Team 2015. évben került megalakításra, melynek tagjai olyan nevelők és gyermekfelügyelők, akik évek óta lelkiismeretesen, példaértékűen végzik a mindennapi feladatokat, ezzel példát állítva a többi kolléga előtt. A Minőség Team elsődleges feladata a kiválasztási folyamatban aktív részvétel, a hospitáló leendő kollégák fogadása, irányítása, az intézmény bemutatása, az alapidokumentumok megismertetése. A felvételt követően szakmai tudásukkal segítik az új kollégák munkáját, de bármely intézményi munkatárs fordulhat hozzájuk iránymutatás kérés kapcsán. Minőség Team tagja rendszeresen értekeznek, a tapasztalataikat megosztják a vezetőséggel, kollégákkal.

10.2. Értekezletek

Az intézményben működő értekezletek rendszere specializált, az alábbiak szerint:

- Nevelőtestületi értekező (havonta).
- Vezetői értekező (kéthetente).
- Csoportvezetői team megbeszélés (kéthetente).
- Szakmai egység szintű értekező (havonta).
- Csoportértekezletek (havonta).
- Mentálhigiénés team megbeszélés (kéthetente).
- Utógondozói értekező (havonta).
- Egyéb értekezletek, ad hoc megbeszélések.

Az értekezletek struktúrája elősegíti a megfelelő információáramlást a különböző döntési szinten lévő kollégák között. A vezetői értekezleteken az Igazgató, az igazgatóhelyettesek, a szakmai egység vezetői vesznek részt. A csoportvezetői teamen a csoportvezetők, az Igazgató és az igazgatóhelyettesek.

A szakmai egységet érintő értekezleteken az adott szakmai egység összes dolgozója, valamint lehetőség szerint az igazgatóhelyettesek és az Igazgató vesz részt. Az egyes csoportok havi team-megbeszélésein a csoportban dolgozó nevelők,

gyermekfelügyelők, a pszichológus, a fejlesztő-pedagógus, családgondozó, valamint a szakmai egységvezető, illetve lehetőség szerint az Igazgató és az igazgatóhelyettesek.

10.3. Munkatársak

Az otthonszintű és csoportszintű szakellátók valamennyien rendelkeznek a munkakör betöltéséhez szükséges szakképesítéssel, vagy nyilatkozattétel mellett folyamatban van annak megszerzése.

A Közalkalmazotti Tanács érdekképviseleti lehetőséggel bír.

A gyermekotthon munkatársainak kötelességeit és jogait meghatározzák:

- irányadó jogszabályok (pl.: Munka Törvénykönyve, Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény),
- az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- az intézmény Szakmai Programja,
- a dolgozó Munkaköri Leírása határozza meg.

Az intézményben dolgozói közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

A szakmai munka minőségének folyamatos fejlesztése érdekében elengedhetetlen a továbbképzések, személyiségfejlesztő tréningek biztosítása. Ehhez az intézmény – a kialakított szakmai együttműködéseinek köszönhetően – külső szakemberek bevonásával biztosítja a különböző tréningeken és képzéseken (gyermekjogi, szakmai képzések, konfliktuskezelő tréningek) való részvételt.

Az Intézménnyel közalkalmazott jogviszonyban álló szakmai munkatársak továbbképzésének rendjéről a hatályos jogszabályok rendelkeznek.

Az intézmény továbbképzési tervét a szakmai egységek vezetőivel egyeztetve a növekedésküldő előadó készíti el. A továbbképzési terv megvalósításáért és ennek ellenőrzéséért a szakmai igazgatóhelyettes felel.

A gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe vevő érdekvédő tevékenységet lát el a havonta ülésező Gyermekönkormányzat, és ugyanezt szolgálja az intézményben - jogszabályi előírásnak megfelelően - működtetett Érdekképviseleti Fórum.

11. A gyermekek érdekvédelme

A gondozott gyermekeknek joguk van érdekeik védelméhez, azok érvényesítéséhez.

Az érdekvédelem biztosításának módjai:

- szóbeli panasztétel,
- írásbeli panasztétel.

Az érdekvédelem lehetséges fórumai:

- nevelő,
- gyermekönkormányzat,
- otthongyűlés,
- érdekképviseleti fórum,

- Igazgatóhelyettes,
- Igazgató,
- szakmai egység vezető
- gyermekvédelmi gyám,
- vér szerinti szülők,
- gyámhivatal, gyermekjogi képviselő, állampolgári jogok biztosa,
- segélyvonal.

A növendék a Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest szolgáltatásaival, az intézmény munkatársaival és a többi jogosulttal kapcsolatos panaszát az igazgatónál írásban előterjeszheti.

Az igazgató köteles a panaszt kivizsgálni és a szükséges intézkedéseket haladéktalanul, de legkésőbb a panasz kézhezvételét követő 15 napon belül megtenni és erről a növendéket tájékoztatni. Az intézkedés elmaradása vagy a növendék által nem megfelelőnek vélt intézkedés esetén a növendék kérheti kérelmének az Érdekképviseleti Fórum elé tárását.

Az Érdekképviseleti Fórum ülésének időpontjáról és tárgyáról a növendéket, illetve a Gyermekönkormányzat vezetőjét az intézmény igazgatója értesíteni köteles. Minden növendék panaszával, kérelmével fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz.

V. Záró rendelkezések

Jelen Szakmai Program a fenntartó jóváhagyása után lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 2023. szeptember 20. napján jóváhagyott Szakmai Program hatályát veszti.

A Szakmai Program elfogadásának nevelőtestületi értekezleti jegyzőkönyve és a nevelőtestületi jelenléti íve külön dokumentumban került rögzítésre.

Budapest, 2024. 11. 14.

 Riegler Mária
 mb. igazgató

Mellékletek:

1. számú melléklet: Házi rend
2. számú melléklet: Együttműködési megállapodás utógondozói ellátásra
3. számú melléklet: Az utógondozói ellátásra vonatkozó egyéni megállapodás melléklete álláskereső részére
4. számú melléklet: Az utógondozói ellátásra vonatkozó egyéni megállapodás melléklete szociális ellátásra váró részére
5. számú melléklet: Az utógondozói ellátásra vonatkozó egyéni megállapodás melléklete tanuló/hallgató 2014. év előtti utógondozói ellátás esetén

6. számú melléklet: Az utógondozói ellátásra vonatkozó egyéni megállapodás melléklete (tanuló/hallgató 2014-től utógondozói ellátás esetén)
7. számú melléklet: Nevelőtestületi értekezlet jegyzőkönyv és jelenléti íve

Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest

Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest

1025 Budapest, Cseppkő u. 74.

cseppgyermek@cseppgyermek.hu

☎ 06-1/336-2745

Jegyzőkönyv

a Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest I. V. számú Szakmai Egységeinek Szakmai

Programjai elfogadásáról

Ikt.sz:

90101-1/4076/2024
90101-A/13839/2024

Készült: Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest (1025 Budapest, Cseppkő u. 74.) hivatali helyiségében

Tárgy: A kiegészített Szakmai Programok ismertetése, véleményezése és elfogadása

Helye: 1025 Budapest, Cseppkő u. 74.

Ideje: 2024.11.14. 15⁰⁰h

Jelen vannak:

- Riegler Mária mb. igazgató,
- Tokodi Zoltán szavazatszámláló
- Kislaki Kinga jegyzőkönyvvezető,
- Szigetvári Richárdné jegyzőkönyv hitelesítő
- Németh Éva szakreferens SZGYF Pest Vármegyei Kirendeltség Szervezetirányítási Osztály II online jelenlét formában
- a szakmai testületi tagok a mellékelt lista szerint

Riegler Mária igazgató köszönti a résztvevőket, megnyitja az értekezletet.

Megállapítja, hogy az ülés határozatképes.

Napirendi pontok:

- napirendi pontok elfogadása és a jegyzőkönyvvezető, a szavazatszámláló, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyének megválasztása
- a kiegészített szakmai programok véleményezése és elfogadtatása

A tervezett napirendi pontokon kívül más javaslat nem érkezett.

- 1. napirendi pont:** további napirendi pontok elfogadása és a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyének megválasztása

Az elnök javasolja Kislaki Kinga a jegyzőkönyv vezetésére, valamint Szigetvári Richárdné a jegyzőkönyv hitelesítésére. Más javaslat nem érkezett.

A jelenlévő tagok közül nyílt szavazással egyhangúlag elfogadták a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyét

2.napirendi pont: a kiegészített szakmai programok véleményezése és elfogadtatása

Az igazgató a szakmai egységek vonatkozásában ismerteti a 2024. július 01. napjától hatályos jogszabályváltozások – Gyvt.¹6.§. (7), 10.§. (1) d., 10/C.§. - 10/I.§., 17.§. (4), (4a), (4b), (4c), (4d), 93.§. (3) a., valamint R.² 11/A.§., 77.§. (1), 93/A.§., és a 191/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet, 194/2022. (V. 27.) Korm. rendelet – átvezetését az I.-V. sz Szakmai Egység Szakmai Programjába:

- ⇒ Gyermeki jogok és kötelességek az internet és médiahasználattal kapcsolatban
- ⇒ Szakellátók alkalmazási feltételeinek változásai (pszichológiai vizsgálat, kifogástalan életvitel)
- ⇒ Jelzési köztelezettség, és elmulasztásának következményei
- ⇒ Teljes körű ellátás - ruházati támogatás
- ⇒ Utógondozói ellátás – jogosultsági feltételek változása

A fentiekén túl a Szakmai Programokban és a kapcsolódó Házirendekben módosításra és pontosításra kerültek a vendégfogadás, az I. számú Szakmai Egység tekintetében a tartós vendégfogadás szabályai

A gyermeki jogok és kötelességek módosulása az intézményi Megállapodásban és Ellátási Szerződésben, valamint a Házirendekben is átvezetésre kerültek.

Észrevétel és hozzászólás nem érkezett. Az igazgató megkéri a jelenlévőket, hogy szavazzanak az ismertett szakmai programok elfogadásáról.

A jelenlévő tagok közül nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadták az I.-V. számú Szakmai egységek Szakmai Programjait.

Riegler Mária elnök megköszöni a részvételt, 15.³⁰-kor bezárja az értekezletet.

kfm.

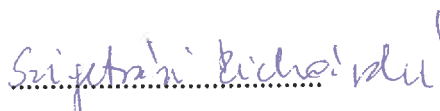

Kislaki Kinga

jegyzőkönyvvezető

igazgató

Szigetvári Richárdné

jegyzőkönyv hitelesítő

¹ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

² 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

Cseppkő Gyermekotthoni Központ

Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest

1025 Budapest, Cseppkő u. 74. cseppgyermek@cseppgyermek.hu

☎ 336-2745

Jelenléti ív

2024. november 14. napján megszervezésre kerülő tantestületi értekezlet

Szakmai Program és SZMSZ elfogadása

név	munkakör	aláírás
BUSKÓ HI ISZVIA	NEVELŐ	
VIRUCSK ANDRÁJ PÉTER	NEVELŐ	
VANNAZ MIHÁLY	nevelő	Kovács
SÁJÓ ATTILÁNÉ	fejlesztő pedag.	Sájó Attiláné
DÉNES ÁRKÓCZ GYÖRGY	gyermekfelügyelő	
LÁSZLÓ ALFONZ	gyermekfelügyelő	
HOBVAT JÚLIA	nevelő	
SZIGETVÁRI RICHÁRDNÉ	NEVELŐ	
LAKATOS ZOLTÁNÉ	Titkárság	
Gueth Eszter	pszichológus	
Lencsés Dániella	pszichológus	
Kisláki Kinga	nevelő	
KATONA ZOLTÁN	Gyermekfelügyelő	
HARVAIT KLAUDIA	gyermekfelügyelő	
BARAKÓE KUPI VERONIKA	ATEL. VED. ASSZISZTENS	Fud
KALOSZBURKA BEGITTÁ	SZAKMAI VEG.	Kaloszburka Begitta
Kovács Gabon	Táthalyházi	
D. D. D. D.	gyermekfelügyelő	
Bodvai Anabella	gardaőr vezető	Bodvai
Kárpáti-Molnár Bugim	gazdasági koordinátor	
MONYAI ZSOLT	nevelő	Monyai Zoltán
KARPCS AGNES	NEVELŐ	
NADYDUKINÉ UGHY KATALIN	nevelő	
Muzsnyai Csilla Ida	O.T.K	Muzsnyai Csilla Ida
Nyír-Fétek	pszichológus	
Tekovai Zoltán	osztályvezető	
Selmevi Péter	gyermekf.	
Éberkő Szilvia	gy.f.	
Gombosi Mária Katalin	nevelő	
Kovács Agnes	pszichológus	
Kajcsa Andrea	fejlesztőpedagógus	

